

Handläggare
Bengt Andersson
Telefon: 08-508 31 918

Till
Kulturnämnden

Verksamhetsberättelse VB 2017 för Kulturförvaltningen

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar följande

1. att godkänna och överlämna årsredovisning med bokslut 2017 till kommunstyrelsen
2. att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 2,9 mnkr avseende investeringsmedel för basutställning och ombyggnation vid Stockholms stadsmuseum
3. att hos kommunstyrelsen begära ombudgetering av 1,4 mnkr avseende investeringsmedel för planering av Medborgarhuset och Asplundhuset
4. att kulturnämnden förklarar besluten omedelbart justerade

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts av administrativa staben i samarbete med verksamhetsavdelningarna. Ärendet behandlades i förvaltningsgruppen den 22 januari 2018.

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	10
1. Ett Stockholm som håller samman.....	10
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	10
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar.....	11
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla.....	13
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande.....	14
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	26
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	26
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade.....	27
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning.....	27
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva.....	28
2.5 Stockholms miljö är giftfri.....	29
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm.....	30
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva.....	31
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar.....	31
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm.....	33
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika.....	33
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.....	35
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering.....	37
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.....	39
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld.....	43
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla.....	44
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	46
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning.....	47
Uppföljning av ekonomi.....	49
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	49
Investeringar.....	52
Ombudgeteringar.....	53
Analys av balansräkning.....	54

Övrigt	54
Synpunkter och klagomål.....	56

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 uh018 Bokslutsrapport

Bilaga 2: Bilaga 02 ub063

Bilaga 3: Bilaga 03 KuNkuf

Bilaga 4: Bilaga 04 Kulturnämnden 2017

Bilaga 5: Bilaga 05 Uppföljningsrapport för internkontrollplanen 2017

Bilaga 6: Bilaga 06 Medarbetarna 2017

Bilaga 7: Bilaga 07 Liljevalchs Stockholm konst statistik 2017

Bilaga 8: Bilaga 08 Kulturskolans statistik 2017

Bilaga 9: Bilaga 09 Biblioteksstatistik 2017

Bilaga 10: Bilaga 10 Stadsmuseiavdelningens statistik 2017

Bilaga 11: Bilaga 11 Nyckeltal 2017 Kulturnämnden

Bilaga 12: Bilaga 12 Bidrag Kulturstöd 2017

Bilaga 13: Bilaga 13 Bidrag Utvecklingsstöd 2017

Sammanfattande analys

Verksamhetsåret 2017 innebar ökad närvaro av och tillgänglighet till kulturen i Stockholm. Det lokala kulturlivet i form av samlingslokaler stärktes och antalet besökare ökade. Fler barn tog del av kultur; utfallet på *Kulanpremien* blev 107 000 besök vilket är en ökning med 4 procent jämfört med 2016.

Liljevalchs öppnade året starkt. Med öppet sju dagar i veckan och en synnerligen professionell jury satte Vårsalongen nytt rekord med 86 834 besökare. Parallellt med fysiska besök har Liljevalchs ökat på sociala medier med över 17 500 besökare på Facebook. År 2017 blev ett nytt framgångsrikt år i Stockholm konstns nioåriga historia då 24 nya projekt startades och 27 färdigställdes.

Kulturskolan Stockholm har haft ett utmanande och utvecklande år och redovisar det bästa deltagarantalet någonsin med 16 858 i avgiftsbelagda elevplatser och 18 813 deltagare i avgiftsfri verksamhet. El Sistema Stockholm har under den aktuella perioden utökat sin verksamhet och har nu 1 692 elever och verksamhet i stadsdelarna Skärholmen, Spånga, Tensta, Farsta, Kista och Rinkeby.

Antalet besökare på Medeltidsmuseet har ökat med nära 9 procent och uppgår nu till 186 179 vilket är den högsta besökssiffran sedan museets tidiga historia på 1980-talet. Efter terrordåden på Drottninggatan samlades 131 digitala berättelser in via en digital plattform. Stadsmuseets Instagramkonto ökar kontinuerligt och har nu närmare 14 000 följare.

Under året har drygt 10,3 miljoner besök gjorts hos Stockholms stadsbibliotek, såväl fysiska som digitala, vilket innebär att 2017 är andra året i rad med över 10 miljoner besök. Besöken på bibliotekets webbplats ökade med 4 procent under 2017 och antalet e-mediellån steg med 14 procent. Under sommarperioden hade biblioteken ett ökat öppethållande om 333 timmar jämfört med tidigare år.

Det indiska temat blev en stor framgång under Kulturfestivalen med uppmärksamhet i internationell media. Festivalerna *We are Sthlm* och Kulturfestivalen blev publikt mycket positiva och än mer glädjande var den kraftiga minskningen av anmälda sexualbrott.

Ett Stockholm som håller samman

Särskilda satsningar på kulturstöd, lokalt kulturliv och lokalförvaltande organisationer utvecklar stadens kulturliv.

Kulturstrategiska stabens ökade fokus på lokalt kulturliv syns i resultaten. Fler lokala kulturarrangörer tar plats och erbjuder fler program för fler medborgare. Jämfört med 2015 har stockholmarnas nöjdhet med tillgången till lokal kultur ökat från 49 procent till 61 procent 2017.

Antalet deltagare/deltagartimmar i stadens samlingslokaler och hemgårdar har ökat med cirka 5 procent mellan 2016 och 2017. Totalt har elva nya skollokaler tillgängliggjorts för föreningslivet i nio skolor i sju stadsdelsnämndsområden.

Ett flertal satsningar på filmområdet löper enligt plan och förvaltningen har bidragit i framtagandet av Stockholms filmstrategi. Nya initiativ kring visningsplatser för kvalitetsfilm har fått stöd. En ny biograf etableras vid S:t Eriksplan. Särskild satsning på filmområdet visar att stödet ökat med 93 procent sedan 2014. Landstinget och förvaltningen har tillsatt en

utredning i syfte att tydliggöra möjliga vägval gällande regional samverkan kring filmfrågorna.

Staben har bidragit till att Översiktsplanen innehåller kulturliv som ett allmänt intresse. Kulturlotsen mäklar samman fastighetsägare och kulturverksamheter omkring etableringar och omlokaliseringar. I Farsta etablerades under året ett produktionshus för konst, dans och annan scenkonst.

Vårsalongen slog rekord

Vårsalongen 2017 öppnade redan 10 januari i samarbete med AMF Fastigheter, denna gång på Malmskillnadsgatan 32. Med öppet sju dagar i veckan och en synnerligen professionell jury satte Vårsalongen nytt rekord med 86 834 besökare.

Parallellt med fysiska besök har Liljevalchs ökat på sociala medier med över 17 500 besökare på Facebook. I avsaknad av egna lokaler genomförde Liljevalchs under sommaren 2017 utställningen *Fokus Finland*, i en mäktig paviljong på Armémuseums gård. Utställningen rönt positiv kritik och drog drygt 10 000 besökare, samt fungerade som en del i Stockholms hyllning av Finland 100 år.

Den 1 november skedde återflytten av personal till gamla Liljevalchs och mitt i bygget presenterades tre utställningar: filmen *Lyubov – kärlek på ryska* av Staffan Julén och med scenografisk gestaltning av Ulla Kassius, *Spår* av ett pågående minne av Mikael Lundberg och porträtt av politiker och känt folk av Camilla Holmqvist.

År 2017 har varit ett nytt framgångsrikt år i Stockholm konsts nioåriga historia med 24 nya projekt och 27 färdigställda. Totalt hanterar avdelningen 120 projekt finansierade genom enprocentregeln, samt ett antal projekt genom riktade extramedel.

Kulturskola för alla

Kulturskolan Stockholm redovisar det bästa deltagarantalet någonsin för både avgiftsbelagd och avgiftsfri verksamhet med 35 671 deltagande. Med hjälp av finansiering från Statens kulturråd har avdelningen kunnat erbjuda avgiftsfri verksamhet på nya arenor för barn och unga som tidigare inte kommit i kontakt med kulturskolan. Några resultat:

- Ökat deltagande i den avgiftsbelagda kursverksamheten, årets avgiftsbelagda elevplatser blev totalt 16 858 st.
- Ökat deltagande i avgiftsfri verksamhet. Projektet Rum för skapande med finansiering från Statens kulturråd redovisar ett deltagarantal på 10 021 barn och unga.
- Måluppfyllelse att öka deltagandet till 9 procent i Rinkeby, Tensta, Skärholmen, Husby, Rågsved och Hjorthagen-Värtahamnen,
- Utökad El-Sistema undervisning med 400 elever. Totalt nådde El Sistema 1 692 elever och har etablerat undervisningen i en ny stadsdel, Farsta,
- Inkluderande kommunikation: Kulturskolans informationsbroschyr har översatts och finns nu tillgänglig på tretton språk, nya kanaler för marknadsföring har använts; Facebooksponsring, digitala stadstavlor samt digitala annonser i media.
- Fortsatt strategiskt arbete med jämställdhet mellan flickor och pojkar med hjälp av ”checklista för jämställda öppna hus och inkluderande verksamhet”, rutiner för att samla in könsuppdelad statistik i avgiftsfri verksamhet samt satsning på kurser i dans respektive slagverk för det underrepresenterade könet.

Under höstterminen har El Sistema arbetat systematiskt med att stärka de nya områdena för att ge hela verksamheten en tydlig och stark plattform. En del i detta har varit musikträffar med det professionella musiklivet i berörda stadsdelar och på Stockholms mest etablerade musikinstitutioner. Samarbetet sker även regelbundet med andra kulturaktörer som bibliotek och Kulturhuset.

Stadsmuseet bygger om – och tar plats

Stadsmuseet har varit stängt för ombyggnad under hela 2017 och öppnar åter portarna den 1 november 2018.

Publiken på Medeltidsmuseet har ökat med nära 9 procent och uppgick 2017 till 186 179 besökare vilket är den högsta besöksiffran sedan museets tidiga historia på 1980-talet. Av besökande skolklasser kommer 18 procent från Stockholms innerstad, resten från ytterstaden eller länet. Även 2017 förärdades Medeltidsmuseet med *Certificate of Excellence* från Trip Advisor, men fick också ett omnämnande från *Trip Expert* där ledande resemagasin utser Medeltidsmuseet som *2017 Experts' Choice Award*. Dessutom utsågs museet till "25 Best things to do in Sweden" av *Vacation idea*.

Stadsmuseet på plats - Östberga har inneburit att museets personal tillsammans med boende och verksamma har samlat in berättelser, fotografier och träffats i nålbindningskaféer, Öppna förskolan och Parkleken Backen. Arbetet resulterade i utställningen *Östberga, Östberga* som på vernissagen hade 300 besökare.

Bland övriga aktiviteter och resultat kan nämnas:

- Insamling av människors berättelser, föremål och fotografier efter terrordådet på Drottninggatan vilket resulterade i 130 digitala berättelser via en digitalplattform.
- Stadsmuseets Instagramkonto ökar ständigt och har nu närmare 14 000 följare.
- Förlaget Stockholmia har i samband med publiceringen av Per-Anders Fogelströms tidigare utgivna ungdomsroman *Den okuvliga friheten* tagit fasta på civilkurage som tema för flera seminarier. Under Fogelströmåret noterades 49 000 besök på webben och 2 400 följare på Facebook.

Fortsatt höga biblioteksbesök

Under året har drygt 10,3 miljoner besök gjorts på stadsbiblioteket, såväl fysiska som digitala, vilket innebär att 2017 är andra året i rad med mer än 10 miljoner besök. Bidragande orsaker till den höga nivån är satsningen på meröppet i Sköndal och Telefonplan, generösare öppethållande under sommaren och ökade besökstal på bland annat biblioteket i Fruängen som flyttat in i nya lokaler. Stadsbiblioteket vid Odenplan hade 885 000 besök, vilket är det högst rapporterade antalet sedan nuvarande mätserie inleddes år 1997. Totalt gjordes 4,1 miljoner utlån och det är framförallt e-medier som visar den starkaste ökningen med 14 procent.

I slutet av 2017 hade e-boksläsarappen Bibblix laddats ned över 75 000 gånger med ca 1 000 användare per dag som tillsammans genomfört över 80 000 e-bokslån. Det rörliga biblioteket har fokuserat sin verksamhet både inom LUP-områden (lokal utvecklingsplan) men även i ytterstaden som helhet.

Evenemang året runt – och inte alltid förutsedda

Evenemangsavdelningens planerade verksamheter har fungerat mycket väl och enligt uppsatta

mål. Kulturnatten och medborgarskapsceremonin förlöpte väl och lyckades över målen. Det indiska temat för kulturfestivalen blev en stor framgång med uppmärksamhet i internationell media. Resultaten för We are Sthlm och Kulturfestivalen blev mycket positiva, framför allt genom att antalet sexualbrott under ungdomsfestivalen minskade kraftigt jämfört med tidigare år. Året avslutades med stadens nyårsfirande i city. Drygt 50 000 besökare trotsade regnet och evenemanget förlöpte tryggt.

Avdelningen genomförde även oplanerade evenemang, två i samband med det tragiska terrorrådet på Drottninggatan - "kärleksmanifestationen" på Sergels torg och - minnesstunden i Stadshuset. Den tredje var mottagningen av ishockeylandslaget efter deras VM-vinst. 97 evenemang under 189 evenemangsdagar har genomförts i Kungsträdgården varav evenemangsplatsenheten genomfört 57 evenemang i egen regi och samproducerat nio, resterande var externa kundevenemang. Verksamheten gick över förväntat resultat. Samarbetet och utvecklingen av Kungsträdgården med berörda förvaltningar och myndigheter gick mycket bra och fortsätter.

Ett klimatsmart Stockholm

Systematiskt miljöarbete

Det finns en stark miljömedvetenhet bland kulturförvaltningens alla-medarbetare. Många kommunikationsvägar är helt digitaliserade, till exempel ansökningsproceduren för olika former av ansökningar och redovisningar, vilket har en tydlig positiv miljöpåverkan. All pappershantering, kopiering och utskick är avvecklad inom kulturstrategiska staben.

Det pågår också översyner av andra miljöfaktorer. Alla förvaltningens verksamheter installerar successivt LED-belysning och har fokus på hållbarhet i inköp av material, sophantering, städ och vid tillverkning av scenografi och kostym. Kulturskolan samarbetar om gröna hyresavtal, bland annat med fastighetskontoret och miljöförvaltningen för kulturskolelokaler i Hägerstensåsen.

Själva grundidén med bibliotek bygger på att dela resurser, vilket bidrar till effektivt resursutnyttjande. Trenden med fortsatt ökning av utlåning av e-medier fortsätter under 2017 trots det relativt begränsade utbudet. Ett större utbud och omfördelning av resurser skulle leda till mer utnyttjande av e-medier och på sikt minskat behov av fysiska medier. I detta utvecklingsarbete måste hänsyn tas till prioriterade målgrupper som annars riskerar att hamna på efterkälken.

Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Lokalkostnader – inte bara hyror

Kulturförvaltningen har inom ramen för sitt huvuduppdrag, att nå nya kulturovana grupper, begränsade möjligheter till avgiftsbeläggning. Desto viktigare är det då att tänka hållbart i de ekonomiska prioriteringarna. En av förvaltningens största utgiftsposter är lokalkostnaderna och för närvarande pågår det flera stora ny- och ombyggnadsprojekt, främst Stadsbiblioteket vid Odenplan, Stadsmuseet, Medborgarhuset och Liljevalchs konsthall, som kommer att vara avslutade under de närmaste åren.

I många av Kulturskolans och Stadsbiblioteket lokaler har det under senare år tillkommit kostnader för trygghetsskapande åtgärder i form av utökad bemanning och bevakning. Några exempel från Kulturskolan som driver ett systematiskt arbete för en tryggare och därmed

ekonomiskt hållbar verksamhet:

Hässelby gård har prioriterats där tidigare oroligheter och stök förekommit. Genom samverkan med stadsdelen, polis, fastighetsägare och fritidsgården Lyktan har problemen minimerats. I Rinkeby, Husby och Tensta hanterar kulturskolan många arbetsmiljöfrågor, varav flera trygghets- och säkerhetsfrågor i skolorna och Blå Huset. Förbättringar har genomförts samtidigt som problem återstår och återkommer. Upprepade incidenter med ungdomsgång i Årsta har resulterat i att skalskyddet har stärkts i kulturskolans lokaler och kontakt med övriga hyresgäster i huset har förbättrats. Vid kulturskolans lokaler på Odengatan har det under hösten varit stökigt med ovälkomna personer som uppehållit sig vid entrén. Från december patrulleras området av vakt under de tider kulturskolan har verksamhet. Vaktarinsatsen har genomförts i samarbete med Stadsbiblioteket.

Strategisk budgetplanering

Kulturstrategiska staben ger förvaltningen överblick över tillgängliga kunskapsunderlag med fokus på förvaltningens nyckelstrategier. Underlaget har använts av förvaltningens ledningsgrupp som stöd till att utforma budgetunderlag för 2018-2020.

Samarbete, medfinansiering och dialog med civilsamhällets kulturaktörer har lett till att samlingslokaler i Skarpnäck, Bromma och på Järvafältet fått 6 mnkr från Boverket.

Kulturskolan sökte och erhöll i slutet av 2016 ett bidrag från Statens kulturråd på 8 mnkr för att nå fler barn och unga i stadens ytterstadsdelar. Tack vare medlen har projektet Rum för skapande kunnat genomföras 2017.

Liljevalchs/Stockholm konst drivs med en liten mängd personal för att fungera som en serviceorganisation för kreativa inspel. Liljevalchs/Stockholm konst har därmed medvetet valt att fungera som en projektorganisation som kan växa eller krympa efter ekonomiska förutsättningar. Liljevalchs har också samverkat med externa aktörer (AMF fastigheter och Armémuseum) för att driva utställningsverksamhet när konsthallen varit stängt för renovering.

Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Jämställdhet

Kulturstrategiska staben följer upp jämställdhetsutfallet i de stödsystem som riktas till individer; ateljéstöd, kulturstöd för unga och hederspriser och stipendier. Könsfördelningen visar en viss övervikt av kvinnor som har beviljats stöd/pris. Kulturstödets formella kriterier och bedömningsgrunder har kompletterats med skrivningar som syftar till att motverka trakasserier och hot i det fria kulturlivet.

Barnens kulturutbud och rättigheter

Enligt stadens brukarundersökningar ökar nöjdheten av kulturutbudet bland de yngre barnen i grundskolan och i förskolan. Arbetet sker till stora delar genom samverkan med utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna i *Kulan - mötesplats kultur och skola/förskola*. Utfallet på Kulanpremien är 107 000 besök vilket innebär en ökning med 4 procent jämfört med 2016 och att 78 procent av Stockholm stads skolor tar del av utbudet. Stabens samverkan i arbetsgruppen Staden i ögonhöjd har resulterat i att kulturnämnden samt stadsbyggnad- trafik- och exploateringsnämnden antagit en vägledning kallad "Integrerad barnkonsekvensanalys och dialog".

Under året har totalt 550 besök med Kulanpremie gjorts av elever i särskolan, varav drygt 300 skedde inom ramen för en riktad kampanj som inkluderade både föreställningar och fortutbildning för pedagoger.

Demokratisk konst i det offentliga rummet

Genom Stockholm konst möter stockholmare och besökare konsten i det offentliga rummet. Med egna och enprocentsprojekt sprids oväntade tankestrukturer vilket tjänar samhällets demokratiska utveckling. Stockholm konst driver också ett antal egna mural-, ljud- och tillfälliga projekt för att sprida konst till platser som inte är knutna till enprocentregeln. Liljevalchs digitaliserar sitt arkiv för att på så sätt tillgängliggöra historien och konsten för en bredare allmänhet.

Checklista för jämställdhet

Kulturskolan har under året fortsatt det strategiska arbetet med jämställdhet för att flickor och pojkar ska få likvärdig tillgång till kulturskolans verksamhet. För att uppnå detta använder enheterna ”checklista för jämställda öppna hus och inkluderande verksamhet” och har utvecklat rutiner för att samla in könsuppdelad statistik i avgiftsfriverksamhet. Jämställdhetsperspektivet går igen i kursplanering och kompetensutveckling för medarbetarna. Särskilt fokus har under året lagts på kunskaper om sexuella trakasserier och hedersrelaterat våld och förtryck.

Kulturskolan kommunicerar

Under året har e-tjänstplattformen blivit mer tillgänglig, lättnavigerad och enklare att använda. E-tjänsten har fungerat väl vid kursplatsläppet i december då uppemot 3 600 besökare och närmare 1 700 bokningar genomfördes. Under året har en ny digitaliseringsstrategi beslutats. Broschyren om Kulturskolan finns nu på tretton språk: amarinja, arabiska, dari, engelska, finska, kurmanji, persiska, romani, somaliska, sorani, spanska, thai och tigrinja. Den utåtriktade verksamheten har varit omfattande och redovisar 1 358 arrangemang med ett uppskattat publikantal på 103 000.

Kulturskolan har under året arbetat med ett utredningsuppdrag i budget 2017 kring nya pedagogiska samarbetsformer med inspiration av El Sistemas arbetsätt. Utredningsuppdraget har mynnat ut i samarbeten med tre institutioner med start 2018: Nordiska museet, Tekniska museet och Naturhistoriska riksmuseet.

Nya publikationer

Stadens mångfald representeras i aktuell forskning, publikationer och i evenemang. Bland Stockholms publikationer 2017 märks en forskningsantologi om händelserna i Husby 2013, en fotobok om 1980-talets husockupationer, en bred antologi om tillfälliga stockholmare under 600 år som bl a innefattar romsk historia, finska krigsbarn och ensamkommande flyktingbarn i dag.

Barn går på bibliotek

De allra flesta bibliotek prövar olika modeller eller idéer för att öka barn och ungas delaktighet. Särskilt glädjande är att 1 380 synpunkter från barn och unga har hanterats på biblioteken. Av kvantitetsmätningen för förskolan kan utläsas att besöken ökar med 6 procent i jämförelse med samma period förra året. Läsåret 2016/2017 tog biblioteken inom SSB emot 232 klasser eller 5 243 elever i åk 4. Det innebär att ca 54 procent av alla fyror med hemort i

Stockholm har besökt folkbiblioteket och att SSB:s mål om att nå 50 procent av fyrona är uppnått.

Digitala tjänster ökar

Utnyttjandet av SSB:s digitala tjänster fortsätter att öka jämfört med föregående år. Besöken på bibliotekets webbplats ökade med ca 4 procent under 2017 och antalet e-medielån ökade med ca 14 procent. Ökningen av e-medielån består i huvudsak av e-medier för barn och e-ljudböcker. Utlåningen av e-medier för barn ökade med 75 procent.

SSB har genomfört effektutvärderingar under året som visar att 87 procent av deltagarna vid aktiviteterna *läxhjälp*, *språkcafé* och *svenska med baby* upplever att de fått hjälp med att lösa en uppgift på en av Stockholms stadsbiblioteks läraaktiviteter. 85 procent av deltagarna upplever att de träffat någon i ett lärande sammanhang som de normalt inte skulle träffat. Detta pekar på vikten av biblioteken som en mötesplats.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Alla barn och unga ska själva ha tillgång till att utöva och ta del av kultur oavsett förutsättningar. Kulturförvaltningen ökar barns och ungas möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur särskilt i de områden där deltagandet är lägst.

Nämndmål:

Barn och unga har jämlika förutsättningar att utöva olika former av kultur.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Under 2017 gör förvaltningen en särskild satsning att nå barn och unga inom de områden där deltagandet i förvaltningens verksamheter är lägst i dag. Detta sker främst inom El Sistema.

Förväntat resultat

- Kulturförvaltningen ökar barns och ungas möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur.

Analys

Under 2017 har extra många aktörer arbetat med att utveckla kulturaktiviteter för barn och unga som har funktionsnedsättningar i och med specialutlysningen av kulturstöd i december

2016.

Utfallet på Kulanpremien 2017 är 107 000 besök, en ökning med 4 % jämfört med föregående år och når 78% av stadens kommunala skolor. Resultatet motsvarar 58 % av antalet barn i åldern 1-18 år.

Totalt nådde El Sistema 1 692 elever vilket är en ökning med 511 barn jämfört med 2016. Undervisningen har etablerats i en ny stadsdel, Farsta. Verksamheten finns i stadsdelarna Skärholmen, Spånga, Tensta, Farsta, Kista och Rinkeby.

Projektet Rum för skapande med finansiering från Statens kulturråd redovisar ett deltagarantal på 10 021 barn och unga. Områdena där delprojekten genomfört satsningar är: Rinkeby, Husby, Tensta, Akalla, Fagersjö, Rågsved, Östberga, Hässelby gård, Grimsta, Vällingby, Skärholmen samt Farsta. Ett projekt satsar särskilt på att erbjuda verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättningar och satsningar mot nyanlända barn och ungdomar har bedrivits i Farsta.

Besöken av förskolebarn på biblioteken ökar med 6 % i jämförelse med förra året. Där förbättringar för förskolan görs, vad gäller öppettider, programverksamhet eller inriktning på biblioteket, verkar det bli positiva resultat på både besök och utlån av bilderböcker. Läsåret 2016/2017 tog biblioteken inom SSB emot 232 klasser eller 5 243 elever i åk 4. Det innebär att ca 54 % av alla fyror med hemort i Stockholm har besökt folkbiblioteket, och att målet om att nå 50 % av fyorna är uppnått.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Analys

Kulturförvaltningens öppna verksamheter innebär ett särskilt ansvar för att säkerställa säkerheten och tryggheten i dessa verksamheter. Under 2017 betydde det att säkerhetsfrågor och säkerhetsåtgärder inom förvaltningen prioriterades. Fokus har varit att förstärka säkerheten i de offentliga rummen – oavsett om det är en byggnad eller ett torg- så att alla känner sig trygga i sitt besök eller deltagande.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)	80 %			75 %	100 %	100 %	2017

Nämndmål:

Alla besökare känner sig trygga i förvaltningens miljöer.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturförvaltningens öppna verksamheter utgör en viktig plattform för debatt och meningsutbyte och ger stockholmarna möjlighet att nyttja kulturens offentliga rum, såsom bibliotek, museer eller evenemang för arbete eller fritid. Detta innebär också ett särskilt ansvar för att säkerställa säkerheten och tryggheten i dessa verksamheter. Under 2017 betyder det att säkerhetsfrågor och säkerhetsåtgärder inom förvaltningen prioriteras. Fokus ligger på att förstärka säkerheten i de offentliga rummen – oavsett om det är en byggnad eller ett torg - så att alla känner sig trygga i sitt besök eller deltagande.

Förväntat resultat

- En bred spridning av trygga mötesplatser inom staden för kultur, eget skapande och fri åsiktsbildning.
- Öppna kulturverksamheter bidrar till levande stadsdelar.
- Stockholmarna kan tryggt nyttja kulturens offentliga rum, såsom bibliotek, museer eller evenemang.

Analys

I arbetet med att minska hot, våld samt oro och oordning inom biblioteket pågår ett verksamhetsnära trygghetsarbete där Stockholms stadsbibliotek bland annat inlett en särskild insats för biblioteksenheter med särskilda utmaningar att upprätthålla ett tryggt biblioteksrum. Målet är att ge fler verktyg till verksamheten för hur den kan agera i konfliktartade situationer och hur man hanterar nätverks- och relationsbyggande insatser gentemot särskilda grupper. Nätverks- och relationsbyggande insatser innebär till stor del att arbeta tillsammans med verksamheter inom aktuell stadsdelsförvaltning såsom skola, fritidsgård, medborgarvärdar, kommunpolisen m.fl. Detta ska leda till att stadsbiblioteket ur ett arbetsmiljöperspektiv får tryggare arbetsplatser och att biblioteksrummet blir tryggare.

Även preventionsförebyggande åtgärder i form av omdisponering och ommöblering av bibliotekslokaler har vidtagits. Målet med förebyggande åtgärder som dessa är att reducera möjligheten att lokalernas utformning bidrar till ordningsstörning och oro på biblioteken.

Utbildning av och coachning av personal i konflikthantering och bemötande har genomförts under hösten. Eftersom utbildningar och personlig coachning påbörjats under tredje kvartalet i år är det svårt att se några större effekter än.

För att få en rättvis bild över hur stora problemen med ordningsstörning, hot, våld med mera är inom Stockholms stadsbibliotek, och var problemen är som störst, uppmanas medarbetare att alltid anmäla dessa typer av incidenter i stadens incidentrapporteringssystem. En anmälan kan handla om faktiska händelser, men även sådant som skulle kunna leda till tillbud.

I den behovs- och nulägesanalys som genomförts inom SSB under året har bland annat följande utvecklingsområden identifierats: ledarskap, arbetsmetoder/verktyg, kommunikation, bemanning samt lokalutformning. När det gäller utvecklingsområden inom ledarskap så kan det exempelvis vara att utöka kunskapen om arbetsmiljöansvar och de regelverk som finns runt detta. Genom fördjupade kunskaper inom dessa områden ska en enhetschef lättare kunna utreda och följa upp och hantera incidenter som skett på biblioteken.

Under året har många biblioteksenheter förbättra sina rutiner kring samverkan med

stadsdelsförvaltningar. I Järva har en ökad samverkan skett med medborgarvärdar vilket lett till önskade effekter i form av bättre struktur vid ungdomsstök. Järva har även under året ökat sin samverkan med polis med anledning av att misstänkt brottslighet har förekommit i form av drogförsäljning i biblioteksrummen.

Kulturförvaltningen har i dag inte bara ett ansvar att skapa trygghet och säkerhet för anställda, utan även ett stort ansvar att skydda vårt kulturella arv. Samtidigt som stora resurser läggs på att hitta faktorer som kan förbättra den psykosociala arbetsmiljön, måste också resurser läggas på att minimera och begränsa riskerna för att utsättas för brand, svinn och skadegörelse.

Det förebyggande arbetet inom dessa områden, bygger även här på kunskap, kompetens och att ha tydliga riktlinjer och regler men även på att ha rätt säkerhetstekniska lösningar för verksamheterna. Idag ses möjligheten över att på bästa sätt nyttja förvaltningsövergripande säkerhetssystem. Målet är att underlätta och förenkla, men även att bli mer kostnadseffektiva vid nyttjande av teknik.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förebyggande säkerhetsarbete.	2016-01-01	2017-12-31	
Analys Förebyggande säkerhetsarbete syftar till att skapa trygghet och säkerhet för förvaltningens personal och besökare som vistas i någon av förvaltningens arenor. Vi arbetar aktivt för att skydda liv, hälsa, egendom och miljö. Säkerhetsarbetet handlar om att hitta risker – förebygga dem – begränsa dem och sedan följa upp för att förbättra om det skulle hända igen. Förvaltningens målsättning är att genom en god planering, kunskap och kompetens ska negativa konsekvenser för människor, verksamhet, egendom, ekonomi och miljö kunna minimeras. Under året har det förebyggande säkerhetsarbetet haft fokus på kompetenshöjande utbildningar i konflikthantering och bemötande av besökare, samt översyn och utveckling av rutiner och riktlinjer vad gäller hantering av ageranden före- under- efter en incident.			
 Samverkan med civilsamhälle och stadsdelsförvaltningar.	2016-01-01	2017-12-31	
Analys För att få ett väl fungerande trygghets- och säkerhetsförebyggande arbete är det viktigt att nätverks- och relationsbyggande insatser utvecklas med andra förvaltningar, myndigheter och stadsdelars verksamheter. Samverkan med stadsdelarna handlar främst om att ha goda relationer med skolor, fritidsgårdar och medborgarvärdar. När det gäller myndigheter är polismyndighetens kommunpolis en viktig samverkanspart. Under året har stadsbibliotekets verksamheter arbetat med att förbättra sina rutiner kring samverkar med stadsdelsförvaltningar. Detta har bidragit till att vissa enheter fått en bättre struktur vid hantering av ordningsstörning kopplat mot ungdomar.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls delvis

Analys

Kulturnämnden, utbildningsnämnden, idrottsnämnden och SISAB ska i samverkan tillgängliggöra minst en ny skollokal per stadsdelsnämndsområde för föreningslivet och civilsamhället i stadens bокningssystem. Totalt har elva nya skollokaler tillgängliggjorts för föreningslivet i nio skolor i sju stadsdelsnämndsområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden och kulturnämnden utreda och implementera formen för ersättning till skolor för kultur- och idrottsföreningars verksamhet i skollokaler,	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
den så kallade skolkostnadsersättningen (1.5)			
Analys	Arbetet har synliggjort ineffektiva rutiner och ansvarsfrågor vad det gäller skolkostnadsersättningen. Under 2018 kommer ny modell tas fram. Modellen ska stödja en utökning av föreningslivets tillgång till skollokaler.		

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

● Uppfylls helt

Analys

Stockholmskällan

På den gemensamma webbplatsen, www.stockholmskallan.se görs Stockholms kulturarv tillgängligt och levande. Syftet med Stockholmskällan är att sprida kunskap om stadens historia, stockholmarnas liv och levnadsvillkor genom olika typer av källmaterial som arkivhandlingar, litteratur, fotografier, bildkonst, filmer, ljud och kartor, samt att stödja användarna i ett källkritiskt förhållningssätt. Källmaterialet förmedlas i en pedagogisk form med särskilt fokus på undervisningen i grundskola och gymnasium som utvecklas i samarbete med lärare och elever. Stockholmskällan vänder sig till alla som är intresserade av Stockholms historia och kulturarv.

Stockholmskällans verksamhet bekostas, drivs och utvecklas gemensamt inom kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och stadsarkivet, inom ramen för respektive förvaltnings ordinarie verksamhet. En överenskommelse som gäller löpande har tecknats. Ordförandeskapet kommer att rotera mellan förvaltningarna och kulturförvaltningen har från halvårsskiftet 2017 ordförandeskapet.

Under 2017 har Stockholmskällan infört en ny webbplats, med ökad tillgänglighet i mobila enheter, med medel från Programmet för digital förnyelse. Stockholmskällans innehåll har utvecklats med artiklar på temat Migration, arkivmaterial som bland annat relaterar till barns levnadsvillkor, genus och sexualitet samt Stadsmuseets kommande basutställning 2018. Kartmaterialet i databasen har också förbättrats. Avtal med två nya partnerorganisationer har slutits, Landstingsarkivet och Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek.

Stockholmskällan har under året belönats med tre priser: FUISM:s pedagogiska pris, Heritage in Motion Award och Svenska designpriset.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla kulturaktiviteter 	74,75 %	73,2 %	76,6 %		74 %	73 %	2017
Analys Andel ungdomar (10-17 år) som upplever att de på sin fritid har möjlighet att delta i kulturaktiviteter såsom musik, teater, dans, sång, bild, låna böcker mm. Årets resultat är något högre 75% än årsmålet 73%. Elever i åk 5 är mer nöjda än elever i åk 8 och åk 2 gymnasiet.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal besök på stadens kulturinstitutioner per stockholmare					6,26	6,26	2017
Analys Indikatorn mäter besök på Liljevalchs, Stadsmuseet, Medeltidsmuseet, Stockholms stadsbibliotek och Kulturhuset/Stadsteatern. Kulturhuset/stadsteaterns utfall länkas inte in i tabellen som visas i kulturförvaltningens rapport varför resultatet inte presenteras. Utfallet på 5 060 891 besök motsvarar 5,4 besök per stockholmare inom kulturförvaltningens avdelningar. Stadsmuseet har hållit stängt och därför finns inga besöksiffror att rapportera. Liljevalchs har inget normalår även om utställningar genomförs i tillfälliga lokaler men eftersom konsthallen hållits stängd kan besöksiffran inte jämföras med tidigare år.							
  Antal lån totalt i kommunala bibliotek per invånare	4,5 st	64 %	30 %	4,6 st	4,7	4,7	2017
Analys För 2017 är totala utlånen på 4 198 497. Detta innebär att Stockholms stadsbibliotek tillsammans med Kulturhuset/Stadsteaterns bibliotek utfört 4,5 lån per invånare. Detta innebär att årsmålet inte uppnås. Av dessa lån sker 64 procent av kvinnor och 30 procent av män. 6 procent av låntagarna är förskolor och andra aktörer som inte går att definiera.							
  Stockholmarnas nöjdhet med kommunala kulturinstitutioner	86 %	45 %	55 %	87 %	80 %	80 %	2017
Analys Förvaltningens nöjdhetsundersökning visar att verksamheterna sammantaget når upp till KFs årsmål. 86 % av stockholmarna är nöjda med förvaltningens kulturinstitutioner. Undersökningen mäter respondenternas uppfattning om nöjdhet. Eftersom Stadsmuseet och Liljevalchs delvis varit stängda under den mätta perioden kan det verka märkligt att svar kan anges, men det är uppfattningen om institutionen oavsett verksamhet eller ej. <i>Kulturhuset Stadsteatern ingår i indikatorn men förvaltningen har inte tillgång till det resultatet.</i>							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Exploateringsnämnden ska tillsammans med kulturnämnden pröva krav på offentlig konst i markanvisningar. (1.6)	2017-01-01	2017-12-31	
  Kulturnämnden ska i samarbete med Stockholm Business Region AB stärka förutsättningarna för stadens kulturella och kreativa näringar.(1.6)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kontakt är tagen med SBR. Arbetet pågår med att identifiera vilka delar inom KKN som är mest effektivt att stärka. I samtal med SBR är film ett av de prioriterade områdena inom KKN. Nu pågår arbetet med att identifiera ytterligare 1-2 områden som bör stärkas. Ett område som identifierats är spelområdet. Kontakt har etablerats med Dataspelbranschen för att undersöka hur många inom spelbranschen som har kulturbakgrund eller utbildning inom kreativa yrken. Staben är delaktig i KKN-nätverket i regionen. En utbildning i KKN håller på att tas fram i SLL:s kulturförvaltnings regi, där staben är med i arbetsgruppen. I regionen behöver kunskapen höjas generellt om vad KKN är. Tillväxtverket har i regeringsuppdrag att utveckla statistik för kulturella och kreativa näringar som möjliggör en ekonomisk analys av utvecklingen för de kulturella och kreativa näringarna i Sverige. Kulturstrategiska staben har deltagit i en referensgrupp för att stämma av metod, definition samt olika perspektiv och önskemål som behöver enas. I arbetet hittills ligger utmaningen att hitta rätt/bra nyckeltal.			
  Stadsbyggnadsnämnden ska i samarbete med kulturnämnden verka för ett nytt skyltprogram som markerar platser där viktiga personer för Stockholm verkat.(1.6)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En PM om skyltar avseende bemärkta Stockholmare som bör uppmärksammas har sammanställts tillsammans med Stadsbyggnadskontoret. Förvaltningarna har utifrån den fått fortsatt uppdrag att genomföra åtgärder under 2018.			

Nämndmål:

Alla i Stockholm tar del av ett kulturliv som är angeläget och av hög kvalitet

● Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturen ger plats för den mångfald av erfarenheter som finns i staden. Det fria kulturlivet samt stadens egna institutioner och evenemang erbjuder en mångfald av kulturupplevelser med hög kvalitet. Det lokala kulturlivet och kulturen stärks, särskilt i ytterstaden.

Stockholmarna har nära till kultur och möjlighet till eget skapande, särskilt prioriteras att nå fler i de stadsdelar och bland de grupper där det idag är relativt få som tar del av stadens kulturliv. Kulturförvaltningens koordinatörer för lokala utvecklingsprogram bidrar till att stärka kulturens roll i de prioriterade stadsdelarna.

Förväntat resultat

- Stockholmarnas tillgång till kulturupplevelser och eget kulturskapande ska öka.
- Fler stockholmare i ytterstaden är medskapare av och delaktiga i ett lokalt kulturliv av hög kvalitet.
- Kulturförvaltningens arbete bidrar till att utjämna skillnader i människors tillgång till kultur.

Analys

Det lokala kulturlivet i stadsdelarna visar på ett ökat engagemang. Jämfört med 2015 har stockholmarna nöjdhet med tillgången till kultur lokalt där man bor öka från 49 % till 61 % 2017. Fler lokala kulturarrangörer tar plats och erbjuder fler program för fler medborgare. Antalet deltagare/deltagartimmar i stadens samlingslokaler och hemgårdar har ökat med cirka 5 procent mellan 2016 och 2017

Stödet till samlingslokalerna bidrar till fler lokala kulturarrangörer. Särskilt fokus har Bagarmossens Folkets hus som genomgår en vitalisering vilket syns i programverksamheten. Jakobsbergs gård och Årsta Folkets hus har båda nya verksamhetsledare och fått medial uppmärksamhet för sitt förändringsarbete. Rinkeby Folkets Hus och Tensta träff är också samlingslokaler i omdaning. Rinkeby Folkets Hus är den verksamhet som tagit störst kliv och påbörjat ett genomgripande förändringsarbete. I Skärholmen är den nystartade föreningen Folk alltmer synlig i det lokala kulturlivet i Skärholmen. Samarbete, medfinansiering och dialog med civilsamhällets kulturaktörer har också lett till att samlingslokaler i Skarpnäck, Bromma och på Järvafältet fått 6 miljoner från Boverket för att anpassa, utveckla och tillgängliggöra sina lokaler för kulturprogram. Kulturstrategiska staben möter genom "stöd till lokala kulturhus" stadsdelsförvaltningars initiativ till att driva lokala kulturhus, stöd har beviljats till Enskede – Årsta - Vantör, Farsta och Skarpnäck. Fler skollokaler i ytterstadens har blivit tillgängliga för det lokala kultur- och föreningslivet genom förvaltningens samarbete med utbildningsförvaltningen och idrottsförvaltningen. Totalt har elva nya skollokaler tillgängliggjorts i nio skolor i sju stadsdelsnämndsområden.

Genomgång av ansökningar och redovisningar visar att stadens professionella kulturskapare har en uttalad ambition att arbeta lika omfattande i ytterstaden som i innerstaden. Utfallet visar dock inte ett motsvarande resultat. Den samlade bilden av redovisade stöd under perioden april 2016- mars 2017 visar att vid genomförande av verksamheten, får inte

ytterstaden den prioritering man angett i ansökningarna.

Särskild satsning på film och ökat fokus på att bredda utbudet ger resultat. Stödet till filmområdet har sedan 2014 ökat med 93 %. Nya visningsplatser för film etableras. Arbete pågår hos flera av de aktörer som fått stöd för förstudier. En av aktörerna är i slutfasen av projektering och en ny biograf vid S:t Eriksplan öppnar i början av 2018.

Tillgången till kulturupplevelser beror delvis på att kulturskolan kan erbjuda lokaler med goda förutsättningar att bedriva undervisning. Den geografiska närheten för deltagarna till kulturskolans lokaler är många gånger avgörande för om barn och unga kan delta i verksamheten.

Ett samarbete med utbildningsförvaltningen angående förbättringar vad gäller samnyttjande av lokaler har påbörjats. Under året beslutades om ett projektdirektiv som beskriver hur utvecklingsarbetet ska bedrivas av de båda förvaltningarna.

Lokala samarbeten pågår nu i alla biblioteksenheter. De lokala aktörerna är allt från skolor, förskolor, fritidsgårdar, Jobbtorg, stadsdelsförvaltningar, medborgarkontor till kulturföreningar, teatrar och vänföreningar. På biblioteket i Hornstull görs två tredjedelar av bibliotekets program på initiativ utifrån, vilket varit viktigt för bibliotekets förankring i stadsdelen.

Bibliotek PUNKT127 i Bredäng har erbjudit barn med funktionsnedsättningar att komma enskilt innan öppning av biblioteket för att i lugn och ro upptäcka biblioteksrummet. Verksamheten har även anordnat riktade aktiviteter i form sagostunder för barn med autism i årskurs 1-3 från Svedenskolan vid totalt 10 tillfällen.

Samarbeten med stadsdelarna fortsätter på flera håll, i synnerhet i de prioriterade LUP-områdena. Dessa samarbeten är också ett steg mot biblioteksplanens intention att SSBs bibliotek ska positionera sig mitt i byn. Utifrån stadsdelen Skarpnäcks LUP-program har SSB utfört program riktat till de prioriterade målgrupperna ungdomar samt små barn och deras språkutveckling, bland annat genom ungdomssatsningen Drömlinjen tillsammans med nätverket Linje 17 gäris.

Det rörliga och mobila biblioteket har fokuserat sin verksamhet både inom LUP-områden men även i ytterstaden som helhet. Därutöver har det rörliga biblioteket under senhösten etablerat återkommande verksamhet i Östbergaskolans matsal vilket fortsätter under våren 2018 inför det kommande allaktivitetshuset som beräknas öppna tidigt hösten 2018. Under året har det rörliga biblioteket exponerats för drygt 17 000 personer med en tydlig kontakt med 7 700 personer.

Nämndmål:

Kulturutövare och kulturföretag upplever goda villkor för konstnärlig och kreativ verksamhet i Stockholm

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med stöd till konstnärlig och kulturell produktion av hög kvalitet kvalificerar vi stadens konstnärliga värde och stärker dess attraktionskraft. Kulturaktörer väljer att verka i Stockholm

med en stark drivkraft att nå publiken/deltagarna. Kulturförvaltningen samverkar med kulturaktörer samt förvaltningar och bolag.

Förvaltningen leder och driver projekt och processer inom stadsutvecklingsområdet i dialog med andra förvaltningar och bolag. I samverkan med SBR bidrar förvaltningen till goda förutsättningar för företag inom kulturella kreativa näringar att etablera sig i Stockholm.

Förväntat resultat

- Kulturaktörer väljer att verka i Stockholm.
- Kulturella och kreativa näringar väljer att etablera sig i Stockholm.
- Beslut som bidrar till goda villkor för kulturellt och konstnärligt skapande fattas i alla berörda förvaltningar och bolag.

Analys

Kulturaktörernas förutsättningar att vara verksamma i Stockholm stärks. Samtidigt är konkurrensen om spelplatser inom exempelvis musiken och dansen mycket stor och det förekommer att aktörer väljer att lägga arrangemang utanför Stockholm.

Konsthuset i Farsta öppnar 2018 och på så sätt säkerställs en angelägen produktionsplats i Stockholm. Stadens förbättrade ateljé- och studiestöd ger även unga konstnärer möjlighet till stöd. Genom stadens Ateljéplan 2017-2020 tas nya ateljéer fram och genom kulturlotsens insatser har en ateljéförening flyttat in i Slakthusområdet under 2017. Filmen är ett annat satsningsområde där flera visningsplatser har etablerats, t.ex. Bio Capitol på Norrmalm.

Kulturförvaltningens strategiska arbete förbättrar kulturaktörernas och konstnärernas möjligheter att vara verksamma i Stockholm. Det sker genom att säkerställa ett ökat inflytande för kulturlivsfrågor i stadsbyggandet genom den kommande Översiktsplanen. Det sker också genom kulturstödet och genom att möjliggöra etableringar och omlokaliseringar. Öppet hus om kulturstöd har nått många förstagångsbesökare och tillsammans med kulturlotsens rådgivande verksamhet får kulturföretag och kulturföreningar bättre möjligheter att vara verksamma. Kulturförvaltningen samarbetar med Stockholm Business Region för att främja kulturella och kreativa näringar och här är filmen ett prioriterat område. Förvaltningen deltar också i Tillväxtverkets nationella uppdrag att utveckla statistik för kulturella och kreativa näringar så att ekonomiska analyser kan göras.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Kulturföretagares etablering i Stockholm	2 %			2 %	2 %		2017
<p>Analys</p> <p>Antal kulturföretag (arbetsställen) i Stockholms stad har ökat med 2 %, från 12 860 st 2016 till 13 111 st 2017. Ökning omfattar artistisk verksamhet, litterärt och konstnärligt skapande. Störst ökning har skett i artistisk verksamhet inom kulturföretag som inte har några anställda (5 % jämfört med 2016). Stockholm är en växande frilansmarknad där det finns möjligheter att vara verksam inom sitt konstområde utan att vara anställd. Möjligheten att få uppdrag, hitta samarbetspartners, få tillgång till offentligt stöd, nå en publik och att synas i media är stor i Stockholm.</p> <p>SCB, SNI-kod 90 (antal arbetsställen): <i>Artistisk verksamhet, litterärt och konstnärligt skapande, stödjänster till artistisk verksamhet samt drift av teatrar, konsertlokaler o.d.</i></p>							

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
	Rutiner för samarbete mellan kulturnämnden och de stadsdelsnämnder som initierar satsningar på lokala kulturhus	2017-01-01	2017-09-30	

Nämndmål:

Stockholmarna och besökare berikas av stadens konst.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Stockholmarna möter mångsidig, högkvalitativ gestaltning i offentliga rum både ute och inne. Den konstnärliga gestaltningen ska både roa och oroa samt kunna leda till reflektion. Liljevalchs konsthall ger kulturell stimulans för en bred målgrupp av stockholmarna och gästande besökare med olika smakinriktningar.

Förväntat resultat

- Mer konst i stadens offentliga rum, utomhus och inomhus.
- Stadens ytterområden prioriteras vad gäller den konstnärliga gestaltningen.
- Stockholms stads beställare liksom internationella och lokala utövare inom den offentliga konstens fält får större kunskap om verksamhetsområdet.
- Internationellt och nationellt verksamma aktörer inom offentlig konst får kunskap om Stockholms stads 1% -regel.

Analys

2017 inleddes med att Vårsalongen startade redan 10 januari. På grund av grundförstärkning och renovering av Liljevalchs genomfördes Vårsalongen på nytt i samarbete med AMF Fastigheter, men denna gång på Malmskillnadsgatan 32. Besöksantalet slog nytt rekord med 86 834 besökare. 2016 var det 83 387 besökare. I samarbete med Gallerian anordnades även *Vårsalongen Unga tecknar*, en möjlighet för 16-18-åringar att delta i drop in-verkstad som resulterade i en utställning av verken. Under sommaren visades utställningen Fokus Finland i en paviljong på Armémuseums gård. Utställningen rönt positiv kritik och drog drygt 10 000 besökare samt fungerade som en del i Stockholms hyllning av Finland 100 år. Den 1 november skedde återflytt till gamla Liljevalchs och här presenterades från 10 november tre utställningar: filmen *Lyubov – kärlek på ryska* av Staffan Julén och med scenografisk gestaltning av Ulla Kassius, *Spår av ett pågående minne* av Mikael Lundberg och porträtt av politiker och känt folk av Camilla Holmqvist. Till utställningen *Lyubov* anordnades seminarier i samarbete med Ord och Bild, Svenska Akademien och Postkodslotteriet. Utställningarna och seminarierna var välbesökta och rönt stor medial uppmärksamhet.

Stadens expansion i form av nybyggnationer och upprustningar innebär att konstprojekten ökar i och med att enprocentsregeln tillämpas. I nuläget pågår 117 projekt finansierade genom enprocentsregeln samt 4 projekt finansierade av Stockholm konst. Under året har 24 nya projekt startats och 27 har färdigställts. Det är en positiv utveckling för den offentliga konsten som berikar skolor, förskolor, vård- och omsorgsboenden, idrottshallar, offentliga byggnader, bad, torg, parker, gator och andra offentliga miljöer runtom i staden där stockholmarna kan möta konst i sin närmiljö. Positivt är också att Stockholm konst kommer in tidigt i projekten,

ofta redan i programskedet, vilket innebär att ett helhetsgrepp kan tas om den offentliga konsten och inriktningen kan dras upp i övergripande konstprogram för större områden.

På Engelbrektsplan har den finska konstnären Marja Karnevos skulpturgrupp ÅR TAL invigts som en del av "Två länder - en framtid" för att uppmärksamma 100-årsfirandet av Finlands självständighet. Projektet omfattar även en skulpturgrupp av den svenska konstnären Eva Lange som kommer att invigas senare i Helsingfors.

Flera stora utbyggnadsprojekt med focus på ytterstaden har påbörjats under året och av de pågående enprocentsprojekten rör mer än hälften ytterstaden. Övergripande konstprogram har bl.a. tagits fram för Hammarbyhöjden/Björkhagen och Årstafältet. Ett av årets finaste konstprojekt har färdigställts på Rinkebyterrassen. En stor konståvling i syfte att ta fram identitetsskapande verk har utlysts för Vårberg. Resultatet av tävlingen kommer att presenteras 2018.

Genom att arbeta med olika konstnärliga uttryck och konstformer får både beställare och stockholmarna ökad kunskap om den offentliga konsten. I de projekt som Stockholm konst gjort utöver enprocentsprojekten presenteras t.ex. muralmåleri, ljudkonst och rörlig bild. Konstprojekten leds av erfarna konstprojektledare, vilket bl.a. gör att nyutexaminerade konstnärer kan få uppdrag, även om de saknar erfarenhet av att arbeta med offentlig konst sedan tidigare. Och stockholmarna får offentlig konst med ett ungt och samtida uttryck. Stockholm konst sprider kunskap om enprocentsregeln till olika beställare och har under året bl.a. föreläst för projektansvariga på SISAB och utbildningsförvaltningen. Stockholm konst har även varit på studiebesök hos Göteborg konst för att utbyta erfarenheter.

Under året har sammanlagt 1 300 konstverk ut- eller omplacerats i stadens verksamhetslokaler och 1 180 har återlämnats.

Drygt 4 000 konstverk har vårdats eller konserverats vilket är mer än vanligt. För merparten av den stora ökningen jämfört med föregående år svarar ompassepartouering och omramning av konstverk på pappersbas. Av stadens konst på allmän plats har 249 verk erhållit vård, underhåll och drift. 1 verk har restaurerats. Det utgör ca 61 % av drygt 400 verk sammanlagt. Under året tillkom 13 nya verk på stadens allmänna platser. Stadens ombyggnationer vid Sergels torg och Klarabergsgatan har börjat bli färdiga och några av de tillfälligt borttagna verken har återplacerats t. ex. Nils Ferlin.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal besök till Liljevalchs konsthall	100 297			101 018	75 000		2017

Nämndmål:

Stockholmare och besökare tar del av kulturevenemang i stadens offentliga rum

● Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturförvaltningen genomför och ger stöd till kulturevenemang på olika platser i Stockholm som väcker nyfikenhet och synliggör kulturen för stockholmare och besökare.

Förväntat resultat

- Stockholmare och besökares kunskap om kulturutbudet i Stockholm ökar.
- Publiken blir överraskad och upplever något nytt och spännande eller nya ställen
- Antalet besökare till kulturevenemangen ökar och andelen nya besökare blir fler.
- Fler kulturevenemang genomförs i Stockholm.

Analys

Syftet med Kulturnatten är att visa upp ett brett kulturliv, bidra till en ökad kännedom om kulturutbudet i Stockholm och göra det enklare för stockholmarna att stiga in i en värld man kanske inte alltid är så bekant med. En publikundersökning med 1 180 respondenter genomfördes hos ett 20-tal medverkande aktörer under kvällen. Resultatet visar att 64 % av alla besökare för första gången besökte institutionen de befann sig på. 51 % besökte evenemanget för allra första gången. Även de medverkande kulturinstitutionerna (78 %) uppger att de har sett en ny målgrupp under kvällen. 80 % av alla besökare bor i Stockholm.

Medborgarskapsceremonin genomfördes den 6 juni. Nytt för i år var att alla nya medborgare från 0 – 99 år bjöds in. Då alla kommuner ska bjuda in alla nya medborgare (lagstadgat från 1 april 2015) beslöts det att undersöka hur det skulle fungera för Stockholm där antalet inbjudna varit en utmaning att matcha med tillgång till plats i Stadshusets Blå Hallen. 5 700 nya medborgare bjöds in. I år genomfördes två ceremonier. 789 kom på den första och 960 kom till den andra.

Årets Kulturfestival var en färgsprakande, väldoftande och välmatad upplaga. Tack vare fint väder, ett spektakulärt indiskt tema och en växande kännedom om festivalen, ökade besöken från 600 000 besök 2016 till 710 000 besök. Festivalen varade 5 dagar och presenterade ca 500 programpunkter.

En publikundersökning visar att 74 % av besökarna är ”nöjda” eller ”mycket nöjda” med året festival. 27 % var förstagångsbesökare vilket tyder på att kännedomen ökar och att festivalen når nya besökare från år till år. 77 % av besökarna svarar ”instämmer” eller ”instämmer helt” på frågan om festivalen har ett bra utbud. Undersökningen visar även att Stockholms Kulturfestival lockade besökare från hela Stockholms stad och åldersmässigt var spridningen jämnt fördelad på personer mellan 25 och 64 år. Festivalen hade många utländska turister. 28% av de tillfrågade var engelsktalande turister från bland annat Tyskland, USA, Frankrike och Kanada.

We Are Sthlm ökade besöksantalet med 20 000 besök till 140 000 jämfört med 2016. Årets breda festivalprogram bjöd på fler storslagna aktiviteter än tidigare såsom vattenfemkamp,

rullskridskodisco och 3x3basket och inslag av den, för festivalen nya, japaninspirerade musikgenren ”visual kei” och en hel kvälls med indiepop. Festivalen nådde jämnare könsfördelning bland besökarna och efter ett långsiktigt arbete ett minskat antal anmälningar av sexualbrott med 83 % till 9 st totalt.

Intresset för att arrangera kulturevenemang utomhus med en bred målgrupp har varit fortsatt stort. Ett 30-tal arrangemang har fått kulturstöd. Några exempel:

- Järva Filmfestival: THE GLOBAL VILLAGE,
- 127 Festivalen, ungdomsarrangemang, Skärholmen
- Hybris Sommarfest (Vintervikens Trädgård)
- Intergalaxy Group Sweden AB- Cirkus och street i Kungälv./ Stockholm Street Festival
- Remake Wall III - Rågsvedfestival offentlig muralutsmäckning
- Caféz, Teater på stora skuggan- interaktiv scenkonst för vuxna med mentala funktionsnedsättningar
- Romer i Centrum” festival med romska lokala, nationella samt internationella artister. prel Sergels Torg
- Open House Stockholm - Arkitekturfestival

Kulturskolan har under året varit mycket aktiv i den utåtriktade verksamheten. Avdelningens producenter arbetar med att synliggöra verksamheten. Eleverna har under året medverkat vid bland annat skolutvecklingskonferenserna i februari, programmeringseventet Hackathon i Stadshuset i mars, UEFA Cupfinal i maj, Kulturfestivalen i augusti, Fotbollslandskamp på Friends Arena i september samt kulturskolans luciaföreställning i Blå Hallen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal besök under festivalerna	750 000			700 000	700 000		2017
 Deltagande institutioner under Kulturmatten	140			131	100		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utredda nyttjandet av Kungsträdgården i samverkan med trafiknämnden	2017-01-01	2017-12-31	Avvikelse
Analys På grund av försenad ombyggnation kommer arbetet att fortsätta under 2018.			

Nämndmål:

Stockholmarna läser, lär och reflekterar i en växande och sammanhållen stad

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Genom riktade insatser för läsning, lärande och reflektion ska Stockholms stadsbibliotek bidra till stockholmarnas möjlighet att nå sin fulla potential i ett växande Stockholm.

I olika delar av staden, under olika delar av livet, har människor olika behov vilket ligger till grund för Stockholms stadsbiblioteks resurser och hur de prioriteras.

Förväntat resultat

- Stockholmarna använder Stockholms stadsbibliotek som en partner i sin vardag för läsande, lärande och reflektion.

Analys

SSB har deltagit i Stockholms stads jubileumsår som uppmärksammade Per Anders Fogelströms liv och gärning. Intresset för Fogelström har varit stort bland stockholmarna: utlåningen av Fogelström-medier har nästan fördubblats jämfört med 2016. En särskild satsning för ungdomar i ytterstaden har också gjorts inom ramen för Fogelströmmåret. I projektet Drömlinjen har ungdomar i Vällingby, Tensta, Kista, Skärholmen, Skarpnäck och Farsta fått gestalta sina framtidsdrömmar genom olika former av kreativt skapande. I vissa stadsdelar ägde aktiviteterna rum på biblioteken, i andra fall samarbetade biblioteket med fritidsgårdar, ungdomsnätverk och skolor för att nå ut till ungdomarna.

Under våren genomfördes en central effektutvärdering av verksamheterna Läxhjälp, Språkcafé och Svenska med baby. Resultaten från utvärderingen pekar på den konkreta nytta biblioteksverksamheten gör för stockholmarnas lärande. Utvärderingen visar att 87 % av deltagarna upplever att de fått hjälp med att lösa en uppgift på en av SSBs läraktiviteter. 85 % av deltagarna upplever att de träffat någon i ett lärande sammanhang på biblioteket som de normalt inte skulle träffat.

I mitten av föregående år lanserades e-boksläsar- och boktipsningsappen Bibblix för målgruppen 6-12 år. En målsättning med satsningen är att öka barnmediernas andel av e-medieutlåningen. Under 2017 ökade utlåningen av e-medier för barn med ca 75 % jämfört med 2016. Merparten av ökningen är lån genomförda i Bibblix. Utlåningen fortsätter att öka och det har lånats ut ca 65 % mer e-medier för barn andra halvåret 2017 jämfört med andra halvåret 2016, efter Bibblix lansering (från ca 32 000 till ca 52 000 lån).

I 2017 års mediebudget avsattes 35 % av medlen till e-medier (e-böcker inkl. Bibblix och databaser) och 65 % till fysiska medier. I december ser kostnaderna för e-medierna och de fysiska medierna emellertid ut att ta 32 % respektive 68 % av budgeten i anspråk. Den lägre kostnaden för e-medierna hänger samman med en utplaning i lånen av e-böcker som har varit tydlig under hela året. Det totala antalet e-lån fortsätter att öka, men i betydligt långsammare takt än tidigare. Undantaget är lånen av e-medier för barn i Bibblix som tvärtom har ökat markant. Förhållandet mellan e-medier och fysiska medier ser betydligt annorlunda ut om man ser till antalet utlån: ca 8 % av lånen utgörs av e-böcker och 92 % av fysisk media. Den största förändringen här har istället skett inom e-utlåningen där andelen barnmedia ökat jämfört med förra året, något som alltså framför allt hänger samman med framgångarna för Bibblix.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Ökning av antal lån av barn- och ungdomsmedia	70 343			50 000	100 000		VB 2017

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys							
Under året har utlån av barnmedia ökat med 4 procent jämfört med 2016. Lånen är 1 952 768 och ökningen jämfört med 2016 är knappt 70 000 lån. Detta innebär att årsmålet inte uppnås.							

Nämndmål:

Stockholmarna tolkar och omtolkar sin och stadens historia

● Uppfylls helt

Beskrivning

Stadsmuseiavdelningen bevarar, levandegör och förmedlar pedagogiskt stadens kulturhistoriska värden till dagens och framtidens stockholmare och besökare samt utgör stadens kompetens i arkeologiska och byggnadshistoriska frågor. Museisamlingar bidrar till hela stadens sammansatta historia och används utan att tappa sitt kulturhistoriska och stockholmsspecifika källvärde. Stadsmuseet med Medeltidsmuseet samt Stockholmsforskningen får stockholmare och besökare att minnas Stockholms historia. Genom historiens berättelser och ett normkritiskt förhållningssätt ges nya perspektiv på vår egen tid. Parallellt med de mycket omfattande omvandlingarna av verksamheten i Södra stadshuset pågår kontinuerlig utveckling av Stadsmuseets och Medeltidsmuseets övriga verksamhet. Stadsmuseets samarbete med stadsarkivet ska vidareutvecklas och Medeltidsmuseet ska utreda förutsättningarna att ha ett större nationellt ansvar i syfte att nå än fler.

Förväntat resultat

- Museernas verksamhet ska nå Stockholmare i alla delar av Stockholm.

Analys

Fler stockholmare och andra med intresse för staden blir engagerade i Stockholms historia, kultur och nutid.

Medeltidsmuseets besökarantal stiger årligen och är nu uppe i närmare 190 000, vilket är den högsta besökssiffran sedan museets tidiga historia på 1980-talet. Resultatet från besöksundersökningen på Medeltidsmuseet visade att 89 % ansåg sig ha blivit väl bemötta och att besöket var inspirerande.

Under året fick Medeltidsmuseet ännu en gång Certificate of Excellence från Trip Advisor, nu med höjt betyg som ligger på samma nivå som Vasamuseet och Skansen.

Avdelningens nya sätt att möta Stockholmarna genom verksamheten "Stadsmuseet på plats - Östberga" är ett värdefullt samarbete med stadsdelen Enskede-Årsta-Vantör i linje med de lokala utvecklingsprogrammen. Under sommaren har 15 ungdomar fått feriejobb i Östberga. Stadsmuseet har varit aktivt i Östberga med en särskild LUP-koordinator. Utställningen *Östberga, Östberga* öppnade fredagen i september på Östberga fritidsgård. 300 personer kom på vernissagen. De kommande sex veckorna var utställningen en del av den befintliga verksamhetsmiljön på Fritidsgården, vilket innebar att personer i olika åldrar träffades, fikade

tillsammans och en och annan rädsla försvann. Utställningen var slutpunkten för *Stadsmuseet på plats-Östberga* där museets personal tillsammans med boende och verksamma har samlat in berättelser, fotografier och träffats i nålbindningskaféer, Öppna förskolan och Parkleken Backen.

Stadsmuseets Instagramkonto ökar ständigt och har nu närmare 14 000 följare. Framgången med Stadsmuseets Instagramkonto beror på kombinationen av bra bildmaterial från samlingarna med en lättsam men beskrivande text, dels med möjligheten att direkt kommunicera med museet. Responsen och dialogen kan tolkas som ett kvitto på lusten till lärandet. Följarna hjälper också varandra och lägger till kunskap som kommer Stadsmuseiavdelningen till del.

Stadsmuseiavdelningens har utvecklat arbetet med antikvariskt stöd i områdesplaneringen. Avdelningen har noterat en märkbar förändring genom att de kulturhistoriska aspekterna efterfrågas tidigare i planeringen.

Antalet bygglovsärenden som remitteras till Stadsmuseet har ökat markant de senaste åren. Diskussioner om orsaker och åtgärder förs med stadsbyggnadskontoret.

Hösten 2017 genomfördes den sista prisutdelningen i tävlingen Lysande skylt. Tävlingen avslutas eftersom det efter flera års uppmärksamhet för klassiska neonskyltar i staden nu börjar bli brist på objekt att nominera för jury.

Publikationer och evenemang lockar många läsare och deltagare. Flera av Stockholms publikationer och evenemang har fått positiv medial uppmärksamhet och har över 50 träffar i mediearkivet för recensioner, intervjuer, artiklar och radioinslag. Minst tre av böckerna är upptagna som kurslitteratur på Stockholm och Uppsala universitet. Alla böckerna har lanserats med publika evenemang och har presenterats i föredrag och på seminarier för en bredare allmänhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Besöksantal i museiverksamheten	186 179			185 639	150 000		2017
Analys Inte sedan 1988 har besökssiffrorna varit så höga. Goda omdömen av besökare på diverse olika sidor, bra museiväder och ett ständigt arbete med sociala medier ger resultat. Samt hela tiden ett arbete med att hålla museet fräscht och fint och erbjuda ett bra utbud.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Planering Kvinnohistoriskt centrum/feministiskt centrum	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ett arbete har genomförts för att tydliggöra förutsättningar organisatoriskt, ekonomiskt, och innehållsmässigt.			
 Utreda förutsättningarna att ha ett nationellt ansvar i syfte att nå än fler vid Medeltidsmuseet	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Museet har varit i kontakt med Historiska museet, men det finns ingen förutsättning för nationellt ansvar via Historiska museet.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Smarta lösningar gör det enkelt för alla stockholmare att leva miljövänligt. Utan att äventyra förutsättningarna för framtida generationer växer staden med människan som utgångspunkt och med respekt för naturens gränser. Även kulturen måste anpassa verksamheten för att minska klimatavtrycket.

Förvaltningen har kopplat samtliga relevanta delmål i miljöprogrammet till nämndmål och aktiviteter och ser över innehållet i förhållande till programmet. Alla delmål är inte direkt applicerbara på förvaltningens arbete. Förutom att arbeta efter stadens miljöprogram har verksamheterna ett eget målområde 7: Hållbar publik verksamhet och kommunikation.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningens miljöarbete syftar till att effektivisera energianvändningen och att ställa om till mer förnybar energi. Kulturförvaltningen bidrar till uppfyllelsen av målet genom sitt arbete inom Stockholms miljöprogram.

Nämndmål:

Kulturförvaltningen arbetar för en hållbar energianvändning

● Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturförvaltningens miljöarbete fortsätter inom ramen för hållbarhetsbegreppen. Den ekologiska hållbarheten är i fokus för nedanstående åtgärder och aktiviteter, men de sociala och ekonomiska hållbarhetsaspekterna skall också vägas in. Detta underlättar i förlängningen för medborgare och besökare att göra bra miljöval, och inspirerar till mer hållbarhet som ringar på vattnet.

Under mål nr 1 i Stockholms stads miljöprogram fortsätter det fördjupade arbetet med hållbar energianvändning som bedrivits i förvaltningen sedan 2013. Fokus ligger fortsatt på belysning, inventering av el-abonnemang, upprättande av Gröna hyresavtal och administrativa rutiner, bl a genom ett pilotarbete med en el-modul i LOIS (stadens lokalsystem).

Alla enheter i förvaltningen ska ha minst ett miljöombud som stödjer enhetschefen i miljöarbetet, och avdelningarna ska ha ett avdelningsombud. Miljörund genomförs på alla enheter minst vartannat år med primärt fokus under 2017 på energieffektiviseringar och kemikalier. Möte för förvaltningens miljönätverk hålls varje vår och höst.

Förväntat resultat

- Energieffektivisering
- Elförbrukningen minskar med ca 3 % per år fram till 2020
- Alla enheter har redovisat sitt innehav av LED-belysning. Detta utgör sedan ett nolläge för kommande år.

Analys

100 % av ansökningar om kulturstöd kommer in digitalt. Effekterna av att hela hanteringen av ansökningar och redovisningar till kulturstödet är digitaliserad har en tydlig positiv miljöpåverkan. All pappershantering, kopiering och utskick är avvecklad.

Kulturskolan har genomfört energieffektiviseringar genom installation av LED-belysning i de egna lokalerna i Hässelby gård, Hammarby sjöstad och på Mariebergsgatan samt byte av armaturer i Bredäng, Gröndal och Hägerstensåsen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Energieffektiviseringar	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Energieffektiviseringar genom installation av LED-belysning och byte av armaturer har skett i kulturskolans lokaler och på bibliotek.			
 Genomföra miljöronder med fokus på energieffektiviseringar	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

Kulturförvaltningens transporter är miljöanpassade. Alla resor sker med mest miljövänliga färdmedel. Samtliga fem bilar är miljöbilar varav en är en elbil.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stadens kommande Översiktsplan innehåller kulturliv som ett Allmänt intresse och nya planeringsinriktningar med kulturunderlag i planeringen kommer att fastställas 2018.

En modell fram för att prioritera stadsbyggnadsfrågor av betydelse för kulturlivet i Stockholm har tagits fram.

Nämndmål:

Kulturförvaltningen bidrar till en god stadsmiljö i Stockholm genom att delta i stadens planeringsprocesser

● Uppfylls helt

Beskrivning

Bra utformade, levande och trygga stadsmiljöer kännetecknas av att de integrerar flera funktioner och tillgodoser flera behov. Kvaliteter kan utgöras av en god tillgänglighet till funktioner som kollektivtrafik, offentlig och kommersiell service, kultur, och rekreation och avkoppling i parker, idrottsplatser och naturområden.

Förväntat resultat

- Den stadsövergripande planeringen sker på ett integrerat sätt där olika anspråk på markanvändning och bebyggelseutvecklingen tydliggörs och avvägs
- En ökad kunskap om och förståelse för kulturlivsfrågor och hur en bra planering kan ge kulturen plats i Stockholm

Analys

Stadens kommande Översiktsplan innehåller kulturliv som ett "allmänt intresse" och samarbetet med stadsbyggnadskontoret har stärkts. Fokus Skärholmen har som målsättning att skapa en kulturdriven utveckling och genom markanvisningar har social hållbarhet fungerat som urvalskriterium. Program för Slakthusområdet tagits fram av stadsbyggnadskontoret och en ny ateljéförening har etablerats i slakthusområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram en modell för att prioritera stadsbyggnadsfrågor av betydelse för kulturlivet i Stockholm	2017-04-26	2017-12-31	
Analys Stadsbyggnadsärendena ska prioriteras utifrån grad av påverkan på kulturlivet. En modell har tagits fram i samband med arbetet med nya rutiner för stadsbyggnadsremisser från 2018. Modellen kommer att fungera som stöd i arbetet med stadsbyggnadsremisser från 1 januari 2018.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Analys

Nämnden bidrar till fullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom sitt interna arbete men också genom att kommunicera miljö och hållbarhet i samband med evenemang och utställningar. Under 2017 har kartläggning av avfallssortering i olika fraktioner i inhyrda lokaler prioriterats.

Nämndmål:

Resurseffektivt kretslopp med inriktning på avfallshantering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturnämnden förhyr ca 100 lokaler. Kulturförvaltningen ska under 2017 kartlägga hur avfallshantering hanteras i förhyrda lokaler avseende möjligheter till sortering av grovavfall, tidningar, plast, metallförpackningar etc. Utifrån genomförd kartläggning kommer kvantitativt mål att sättas upp inför verksamhetsåret 2018.

Det mest miljövänliga sättet att öka hushållningen med material är att förhindra uppkomsten av avfall. Därefter att återanvända, materialåtervinna eller energiåtervinna. Vid inköp av varor eller tjänster planeras för att minska uppkomsten av avfall. Produkter och inventarier som inte längre används inom verksamheterna återanvänds så långt som det är möjligt.

Förväntat resultat

- Kartläggning av avfallshantering i förhyrda lokaler
- Uppkomsten av avfall minskar
- Verksamheterna omhändertar avfall på ett resurseffektivt sätt i samverkan med hyresvärdar

Analys

En kartläggning av avfallshanteringen är genomförd.

Vid genomgång av avfallsfraktioner i förvaltningens lokaler konstateras att det i genomsnitt finns 5,4 olika fraktioner att sortera i per hyresobjekt. Ca 20 % av lokalerna saknar emellertid helt möjlighet till sortering av olika fraktioner. De mest förekommande fraktionerna och som finns i över hälften av lokalerna är papper, kartong, tidningar, glasförpackningar, pappersförpackningar och plastförpackningar. Med hänsyn till målen i Avfallsplan 2017 – 2020 kan noteras att endast 4 % av lokalerna medger sortering av matavfall. Kartläggningen bygger på sammanställning av tillgängliga miljörondsprotokoll.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kartläggning av avfallshantering	2017-04-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Genom kartläggning av förvaltningens kemikalieanvändning skapas en grund för arbetet att minska användandet och för en hållbar hantering. Utbildning inom kemikalieområdet sker genom miljöförvaltningens Kemikaliecenter. Kulturförvaltningen, miljöförvaltningen och Stockholm vatten undersöker målgrupper, behov och lämpligt format för en utveckling av broschyren Hållbar konst. Den riktas till kulturutövare som arbetar med konstnärsmaterial.

Nämndmål:

Kulturnämnden arbetar för en sund kemikaliehantering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kemikalieproblematiken kommer att belysas enligt miljöprogrammets mål nr 5, Giftfritt Stockholm. Alla enheter i förvaltningen skall genom en ansvarig person upprätta register över alla enhetens kemikalier i det av staden upphandlade kemikaliesystemet Chemsoft. Med hjälp av detta kan oönskade ämnen lättare identifieras av verksamheterna vilket underlättar substitution. Utbildning på kemikalieområdet kommer erbjudas av miljöförvaltningens Kemikaliecenter.

Kulturförvaltningen, miljöförvaltningen och Stockholm vatten undersöker målgrupper, behov och lämpligt format för en utveckling av broschyren Hållbar konst som togs fram i kulturförvaltningens regi under 2013. Den riktas till kulturutövare som arbetar med konstnärsmaterial.

Förväntat resultat

- Alla enheter har upprättat register över enhetens kemikalier i stadens kemikalierregister Chemsoft
- Målgrupper, kommunikationskanaler och produkt är framtaget för Hållbar konst för lansering 2018

Analys

Arbetet med att registrera produkter som innehåller kemikalier i kemikaliesystemet Chemsoft pågår fortlöpande på samtliga avdelningar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Upprätta register över kemikalier i stadens kemikalierregister Chemsoft	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utbildning i kemikalierregistret Chemsoft har hållits. Varje avdelning har en lokal administratör för systemet där lokalernas kemikalier läggs in.			

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Kulturförvaltningens verksamheter ska bedrivas kostnadseffektivt och med god ekonomisk hushållning på alla nivåer i organisationen för att ge bästa möjliga service till medborgarna och därigenom bidra till en attraktiv stad. Andra förvaltningar och bolag får ökad kunskap om potentialen i en utvecklad konstnärlig och kulturell verksamhet i Stockholm genom utvecklat samarbete inom kulturella och kreativa näringar. Stadsdelsförvaltningarnas arbete med lokala utvecklingsprogram ger också kulturförvaltningen nya möjligheter att implementera kulturunderlag och synliggöra kulturen i det lokala perspektivet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

● Uppfylls helt

Analys

Insatserna mot ungdomsarbetslöshet fortsätter inom kulturförvaltningen genom att unga erbjuds jobb, utbildning eller praktik. Fler lokala insatser etableras i områden med hög ungdomsarbetslöshet bland annat via sommarjobb på festivaler, i andra kulturaktiviteter och på bibliotek tillsammans med stadsdelsförvaltningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb 	0 st	0 st	0 st	0 st	30 st	850 st	VB 2017
Analys Den nämnd som ansvarar för budgeten och finansierar aspirantens deltagande/lön ska rapportera på denna indikator. Kulturförvaltningen har satt ett högt årsmål på grund av en missuppfattning av indikatorns syfte.							
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar 	31 st	18 st	13 st	39 st	35 st	500 st	VB 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	191			209	190 st	8 500 st	2017
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	40			31	30 st	900 st	VB 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi 	20 st	12 st	8 st	147 st	142 st	8 500 st	2017
Analys Evenemangsavdelningen har anställt 20 ungdomar under sommaren. Och därutöver fyra som avlönats av stadsdelsförvaltning. Övriga avdelningar har tagit emot 164 ungdomar men här har stadsdelsförvaltningen betalat lönen. Liljevalchs 10 st, Kulturskolan 55 st, Stadsmuseiavdelningen 58 st, SSB 39 st samt staben 2 st, Könsfördelningen är väldigt jämn med 51,6 % pojkar och 48,4 % flickor. Årsmålet nåddes inte då målet sattes felaktigt och innehöll mest erbjudna platser till stadsdelsförvaltningar. Totalt fick 188 ungdomar möjligheten att sommarjobba i kulturförvaltningen.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Kulturförvaltningens resurser används för att ge den bästa verksamheten för medborgarna. Verksamheterna bedrivs kostnadseffektivt med en god ekonomisk hushållning på alla nivåer i organisationen. Resurser frigörs inom den befintliga verksamheten för att möta ökade behov.

Kulturnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att säkerställa en hållbar kvalitet och att ha en budget i balans. Förvaltningen har en tydlig struktur för arbete med övergripande processer genom planering, stöd, styrning och uppföljning. Ekonomiska avstämningar genomförs varje månad för att följa den ekonomiska utvecklingen. Vid eventuella avvikelser från budget vidtas åtgärder med anpassningar utifrån de nya förutsättningarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,94 %			99,39 %	100 %	100 %	VB 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,9 %			99,4 %	100 %	100 %	VB 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2	0 %			-1 %	+/-1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Kulturförvaltningen tillvaratar och utvecklar resurserna för att skapa maximalt värde för medborgarna

 Uppfylls helt

Beskrivning

Tilldelade resurser används effektivt och på bästa sätt för stadens medborgare och befintliga resurser används för att nå fler.

Särskilt fokus ligger på att optimera lokalutnyttjandet samt utveckling av intäktsstrategier. Stadens och kulturnämndens mål tydliggörs inom kulturförvaltningen genom att alla förvaltningens verksamheter arbetar med "Att leda mot effekter". Förväntade resultat av nämndmål definieras, mäts, följs upp och analyseras. Alla enheter i förvaltningen upplever att man får stöd i arbetet att följa stadens kvalitetssystem.

Kulturförvaltningen samordnar och samutnyttjar resurserna genom mer samarbeten och kunskaper över avdelningsgränser.

Förväntat resultat

- Alla arbetar med "Att leda mot effekter"
- Effektivare lokalutnyttjande och administration
- Korta omställningsperioder i utställningar
- Bättre klimat- och säkerhetsförhållanden i verksamheterna
- Ökad andel externa intäkter och samarbetspartners

Analys

Kulturstrategiska staben ger förvaltningen överblick över tillgängliga kunskapsunderlag med fokus på förvaltningens nyckelstrategier. Underlaget har använts av förvaltningens ledningsgrupp som stöd till att utforma budgetunderlag för 2018-2020 men också specifikt för

uppföljningsarbete i verksamheterna tex kulturskolan. Enklare och tydligare statistik och kunskap- och diskussionsunderlag är utarbetade vilket ger bättre förutsättningar att följa upp mot effekter.

Kulturskolan har utvecklat formerna för utvärdering av både verksamhet och ekonomi. Arbete har pågått under året med att kartlägga förutsättningarna för uthyrning av kulturskolans lokaler.

Stadens upphandling av nytt GSIT-avtal har drabbats av omfattande förseningar och arbetet med bytet av utrustning och avtal har endast delvis kunnat påbörjas under 2017. Rättsprocess med överklagan blev klar under hösten 2017. Viss förberedande kartläggning har genomförts men arbetet med utbytet har förskjutits till 2018.

SSB har påbörjat ett utvecklingsprojekt för integration av verksamhetssystemet Bookit och stadens ekonomisystem Agresso, i första hand för att kunna leva upp till stadens riktlinjer för krav- och fakturahantering. Förstudie och planering är färdig och anpassning av Bookit kommer beställas under inledningen på 2018. En flytt av driftmiljön för Biblioteket.se genomfördes under hösten och bibliotekets webbplats har nu högre prestanda och är mer driftsäker än tidigare, med högre kvalitet för användarna och stabilare funktionalitet för verksamheten som följd.

Samtliga tillgångar inom evenemangsavdelningen utnyttjas och hyrs även ut, som t ex delar av avdelningens lokaler. Avdelningens budget har sedan starten finansierats till ca 25% av externa parter. Under 2017 gick även avdelningens evenemangsplatsenhet, trots högt intäktsmål över uppsatt mål med drygt 10%. Avdelningen har även kostnadsfritt erhållit infrastruktur och materiel från olika evenemang som kan generera framtida intäkter.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Stockholmarna är delaktiga i stadens utveckling och känner samhörighet med sin stad. Stockholm är ett föredöme i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Lika rättigheter och stora möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla. I uppdraget för kulturförvaltningen ingår att via olika stödformer och utvecklingsinsatser bidra till att det fria kulturlivet och föreningslivet ska vara en väsentlig del av stadens kulturliv. Förvaltningens övriga verksamheter fungerar som nödvändiga mötesplatser för oliktankande men under demokratiska former och i fria uttryck som exempel föreställningar, konserter, festivaler och utställningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har fortsatt att utveckla metoder för mätningar analys av statistik. Tydligare rutiner har införts för att säkerställa jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden. Det har gjorts riktad satsning att erbjuda kurser i dans respektive slagverk för det underrepresenterade könet. Det har även gjorts särskilda satsningar som ska stimulera pojkars läsande samt att för

kommande år säkerställa satsning på programaktiviteter i ytterstaden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	58,42 %				100 %	100 %	VB 2017
Analys Årsmålet nåddes inte eftersom rutinerna för jämställdhetsanalyser inte etablerades förrän i maj. Sedan Tertialrapport 1 är måluppfyllelsen 96 %.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Rutinerna är klara och förvaltningen fortsätter att utveckla med kulturskolan som förlaga.			

Nämndmål:

Män och kvinnor i Stockholm har likvärdig tillgång till kulturförvaltningens verksamhet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen analyserar fördelningen av resurserna ur ett jämlikhetsperspektiv. Analysen omfattar samtliga verksamheter.

Förväntat resultat

- Jämlik resursfördelning.
- Ett kvalitetssäkrat underlag för uppföljning av resursfördelningen.

Analys

Avdelningar och staber har deltagit i förvaltningens övergripande arbete med att ta fram en jämställdhetsanalys. Uppföljning sker av stödområdena som riktas till person; ateljéstöd, kulturstöd för unga och hederspriser och stipendier. Könsfördelningen inom stödområdena har haft en viss övervikt av kvinnor som beviljats stöd. Inom ateljéstöd är det en högre andel kvinnor som söker. I beredningen av kulturstöd bedömdes hur sökande organisation arbetar och planerar att arbeta med jämställdhet, till exempel: könsfördelningen i organisationens styrelse vägs in. Könsfördelningen i konstnärligt team, bland artister och programmets tematik beaktas också i bedömningen.

Kulturskolan har under året fortsatt det strategiska arbetet med jämställdhet för att flickor och pojkar ska få likvärdig tillgång till kulturskolans verksamhet. Kulturskolan har gjort en riktad satsning att erbjuda kurser i dans respektive slagverk för det underrepresenterade könet. Medarbetarna har kontinuerligt fått medvetandegörande insatser för att säkerställa ett jämställt och normkritiskt bemötande mot elever och blivande elever. Under året har särskilt lyfts kunskap kring sexuella trakasserier och hedersrelaterat våld och förtryck.

Under året har SSB deltagit i Hållbarhetskommisionens arbete gällande delrapporten " Jämlik fritid, bättre framtid" med verksamhetsstatistik från biblioteken. Delrapportens slutsatser har lett till att avdelningen justerat verksamheten både gällande särskilda satsningar som ska stimulera pojkars läsande samt att för kommande år säkerställa satsning på programaktiviteter i ytterstaden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

◆ Uppfylls delvis

Analys

Arbetet med organisatorisk och social arbetsmiljö har förtydligats under året. Vid verksamheter med hög sjukfrånvaro har det systematiska arbetet för att sänka sjuktalen fortsatt men dessa har dessvärre inte påverkats i förväntad takt. Arbetet intensifierades med riktade insatser mot de enheter som visade på störst variationer avseende sjuktal.

Det har genomförts utbildning och strukturering av HR-processer, bl.a. rekrytering. Det ska ge tydligare struktur och ökad kompetens för att på så sätt främja den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Strukturen på vilket sätt vi arbetar med kompetensförsörjningsplanen för förvaltningen har tagits i ett nytt grepp.

Kulturförvaltningen har inte haft några svårigheter att rekrytera kompetenta medarbetare med undantag av ett fåtal specialistbefattningar. Det finns inga definierade bristyrkesgrupper där det är svårt att rekrytera eller behålla personal. Kompetensutveckling sker genom vardagligt lärande, kurser, omvärldsbevakning, nätverksbyggande och utgår ständigt från verksamhetens behov. Stadens/förvaltningens modell för kompetensbaserad rekrytering säkerställer rekryteringsprocessen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
◆ Aktivt Medskapandeindex ♀	79	80	79		83	83	2017
Analys Förvaltningen har inte helt nått upp till målet men har likväl förbättrat resultatet sedan tidigare mätning. det har varit en hög personalersättning inom stödfunktionerna på förvaltningen varför just styrning är en faktor som påverkar resultatet.							
◆ Index Bra arbetsgivare ♀	85				86	83	2017
Analys Förvaltningen har i princip uppnått ett mål som var högt ställt. Resultatet är tillfredsställande och de insatser som gjorts. Bland annat en satsning på att förtydliga chefskapet och medarbetarskapet.							
● Index Psykosocial arbetsmiljö ♀	78				78	fastställs 2017	2017
Analys Resultat uppnått. Kulturförvaltningen har en ökning med 1 indexpunkt och ligger högre än övriga fackförvaltningar. Det är framför allt inom delområde Medarbetarskap som det ligger högre.							

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Sjukfrånvaro 	5 %	3,6 %	5,6 %	4,9 %	4,4 %	tas fram av nämnden	VB 2017
Analys Förvaltningens sjuktal är högre än årsmålet men där också stadens sjuktal har gått upp. Anledningen är en hög grad av både kort- och långtidssjukskrivna och fluktuationer på respektive enhet som är svåra att prognosticera. Förvaltningen ligger under stadens sjuktal.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kompetensförsörjningsplanerna är en aktiv del i hur förvaltningen ska arbeta med en av sina nyckelstrategier: rekrytera och utveckla rätt kompetens.			

Nämndmål:

Chefer och medarbetare uppfattar kulturförvaltningen som en bra arbetsgivare.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Chefer och medarbetare ska känna stolthet över sitt arbete och dess betydelse.

Chefer ska vara lyhörda, kunniga, engagerande och motiverande och ha en strategi för att leda, styra och utveckla verksamheten tillsammans med medarbetarna mot de resultat de har i uppdrag att skapa för målgruppen

Alla medarbetare ska känna sig trygga och positivt utmanade i sitt uppdrag och ha ett resultatperspektiv för målgruppen i allt arbete. Medarbetarna ska kunna känna stolthet över verksamheten och kan rekommendera sin arbetsplats till andra.

Män och kvinnor ska ha samma möjligheter att utvecklas i arbetet. Arbetsmiljön ska vara utformad så att den passar både män och kvinnor. Samma möjlighet till heltidsarbete ska gälla för män och kvinnor.

Rekrytering av medarbetare sker genom kompetensbaserad rekrytering för att säkerställa att vi efterfrågar den kunskap och kompetens vi verkligen behöver och bedömer den på bästa sätt. Metoden är ett verktyg för oss att vara en ickediskriminerande och inkluderande arbetsgivare.

Förväntat resultat

- Kulturförvaltningen är en jämställd organisation med trygga anställningsförhållanden.
- Alla bemöts med respekt på arbetsplatsen.
- Kulturförvaltningens chefer leder och motiverar och ger medarbetarna förutsättningar och befogenheter som krävs för att effektivt nå gemensamma mål.
- Cheferna har god kunskap om förordningar och styrdokument av betydelse för verksamheten.

- Regler för ekonomisk förvaltning och arbetsrättsliga regler efterlevs.
- Cheferna upplever underlag för beslut som tillförlitliga och lätta att förstå.
- Medarbetarna är utvecklingsorienterade och vet vad och vilka vi är till för, förstår uppdragen samt är förtroga med sina arbetsuppgifter, mål och förväntade resultat.
- Medarbetarna känner arbetsglädje och tar ansvar för uppdraget och kontinuerlig utveckling.

Analys

Medarbetarenkäten som genomfördes i februari har besvarats av 77 % av medarbetarna. Såväl svarsfrekvensen som resultatet varierar mellan avdelningarna och arbetet med att analysera och behandla resultatet sker på avdelnings- och enhetsnivå. 2017 års medarbetarenkätresultat är utifrån det lägre än föregående mätning och kommande arbete kommer att fokusera på utveckling av framför allt styrning och motivation. Under våren 2017 förstärktes med strategisk kompetens/chefer för HR-kommunikation och IT.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel medarbetare (chefer och anställda i nyckelposition) som genomgått den digitala antidiskrimineringsutbildningen	0 %				80 %		2017
Analys Den digitala utbildning kom att kallas för Allas rätt och presenterades först i december 2017 varför chefer och anställda i nyckelposition inte hann genomföra utbildningen. Utbildningen fortsätter 2018.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har även genomfört en omfattande kartläggning och analys kring internkommunikationen och hur den upplevs. En strategigrupp har arbetat planerligt med utfallet och åtgärder och implementering sker under 2018.

Kulturförvaltningen har i samverkan med MR-kansliet tagit fram en webbutbildning i diskrimineringsfrågor. Lansering av utbildningen ägde rum i december. Förvaltningens interna genomförande av webbutbildningen mäts i en indikator under mål 4.2.

I spåret av #metoo har kulturförvaltningen gjort en kartläggning av sexuella trakasserier på arbetet. Syftet var att kunna synliggöra ett eventuellt mörkertal på kulturförvaltningen kring sexuella trakasserier. Resultat och handlingsplan är presenterade.

Det har skett en stärkt kompetens i inkluderande kommunikation via stadens utbildningsprogram där förvaltningen agerat pilot. Det har speglats i verksamheternas bildurval, tonalitet och kanalval.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samråd med den romska minoriteten och berörda nämnder, såsom socialnämnden, utbildningsnämnden, kulturnämnden, arbetsmarknadsnämnden och en del stadsdelsnämnder, ta fram en strategi för romsk inkludering i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen har gett inspel till stadens strategi genom deltagande i arbetsgruppen och workshops med samrådsgruppen. Texter har också utarbetats och synpunkter på det utarbetade förslaget har framförts till SLK.			
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Rutiner har etablerats men mätning av upplevelser har inte gjorts i tillräcklig omfattning så att analys kan göras.			

Nämndmål:

Stockholmare och besökare ska genom vårt goda bemötande och vår kommunikation välja att återkomma till våra kulturverksamheter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kommunikationen är tydlig, lättillgänglig och finnas i de kanaler valda utifrån syfte och mål. Förhållningssättet när det gäller mångfaldsfrågor i vår kommunikation är medvetet och aktivt. Kommunikationsinsatserna ska också bidra till att skapa angelägen kulturverksamhet genom att lyfta fram de effekter och de möjligheter som de skapar. Genom dialog och samtal med representanter ur målgrupperna får vi kunskaper för att kunna anpassa vår kommunikation.

Bemötande i alla de tusentals möten som sker dagligen i verksamheterna är den mest kraftfulla kommunikation förvaltningen har med alla stockholmare. Att bemötandet ska vara gott är självklart, att vi också lyssnar, ställer öppna frågor och är intresserade av invånarna är en förutsättning för att förstå dem och deras behov.

Förväntat resultat

- Kommunikationen är tydlig och inkluderande och bemötandet skapar förutsättningar så att alla blir sedda och känner sig välkomna.
- Bemötandet sker på ett likabehandlande vis och därmed förebyggs risk för diskriminering.

Analys

Det har skett en stärkt kompetens i inkluderande kommunikation via stadens utbildningsprogram där förvaltningen agerat pilot. Det speglas redan i verksamheternas bildurval, tonalitet och kanalval.

Under året har insatser genomförts som har utvecklat kulturstrategiska stabens kommunikation mot målgrupperna. Genom engelska informationsblad om stödformerna nås kulturaktörer med annat första språk än svenska. Under året har annonsering och kampanj för exempelvis kulturpriserna syns mer frekvent i kanaler där våra målgrupper befinner sig.

Enkäten för uppföljning av bemötande och nöjdhet i samband med öppna hus för

kulturaktörer visar på högt resultat.

Liljevalchs arbete med varumärket startar inför öppning av den renoverade byggnaden och tillbyggnaden Liljevalchs +. Övriga verksamheter arbetar efter strategin. Biblioteket har dessutom lanserat ett nytt kommunikativt koncept för att verkställa den nya biblioteksplanen.

Verksamheternas externa och interna skyltning ses över löpande och anpassas efter den gällande grafiska profilen vid om- och nybyggnation.

2017 fördelades 500 000 kr inom Kulturförvaltningen med syftet att stärka och synliggöra den sverigefinska kulturen, med fokus på det finska språket.

Kulturskolans målsättning har varit att alla vårdnadshavare till barn och unga i Stockholms stad, ska känna till Kulturskolan Stockholm med sitt breda utbud och låga avgifter.

Kulturskolan genomför kontinuerligt annonskampanjer digitalt, i lokalpressen och på Stockholms lokaltrafiks reklamtyor. Kulturskolans broschyr och webb är översatt på flera olika språk för att skapa förtroende riktad direkt till vårdnadshavarna i stadens ytterstadsdelar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

Kulturnämnden bidrar till måluppfyllelsen genom arbetet inom Kultur i ögonhöjd som utgår från FN:s konvention om barnets rättigheter. Avdelningarnas enhetsmål utgår från Kultur i ögonhöjd med fokus på utvalda delmål inom programmet. Mål och aktiviteter utgör avdelningarnas handlingsprogram. Arbetet med utveckling av bibliotekets äppelhyllor, hyllor med media för och om barn och unga med funktionsnedsättning är i hög grad ett delaktighetsarbete i samklang med Kultur i ögonhöjd. Exempel på vad som testats observationer av hur barn rör sig i biblioteksrummet för att kunna genomföra relevanta förändringar.

Nöjdheten med de kulturupplevelser som barn och unga får ta del av i förskola och skola fortsätter att ha höga nivåer. Arbetet med kultur för barn och unga sker till stora delar inom samverkan med utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna genom Kulan.

Inom projektet Rum för skapande har en rad nya arenor kunnat testas för verksamheten; skolor, fritidsgårdar, kulturinstitutioner och andra kommunala anläggningar. Genom att skapa nya samarbeten, bredda utbudet och skapa nya arenor för deltagande har projekten lockat nya målgrupper till kulturskoleverksamheten.

Samarbete med Stockholms förskolor har fortsatt på alla biblioteksenheter. Många enheter har jobbat utifrån den nya studiecirkeln om bilderböcker och barns eget skapande och berättande. Detta är ett verktyg för att förbättra bibliotekets stöd i det läspedagogiska arbetet.

El Sistema Stockholms elever har upplevt föreställningar i såväl Berwaldhallen som Kungliga Operan samt spelat tillsammans med musiker från dessa institutioner på deras scener.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Barnombudsmannens program för barnets rättigheter och inflytande blir central för kulturförvaltningens verksamhetsutveckling. Rutiner vad gäller barnkonsekvensanalys och barnchecklistor är påbörjat och är till stor del baserade på barnombudsmannens stödmaterial som kulturförvaltningen varit med att arbeta fram. Likaså finns en tydlig koppling till dokumentet "Integrerad barnkonsekvensanalys och dialog" som förvaltningen arbetat fram under 2017 i samverkan med Stadsbyggnadskontoret. Då barnombudsmannens program togs den 11 december planeras rutinerna att fastställas i ledningsgrupp under 2018.			
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Barnombudsmannens program för barnets rättigheter och inflytande blir central för kulturförvaltningens verksamhetsutveckling. Rutiner vad gäller barns delaktighet och inflytande är påbörjat och är till stor del baserad på barnombudsmannens stödmaterial som kulturförvaltningen varit med att arbeta fram, samt på de modeller som förvaltningen redan använder i den löpande verksamheten. Då barnombudsmannens program togs den 11 december planeras rutinerna att fastställas i ledningsgrupp under 2018.			

Nämndmål:

Alla barn och unga i Stockholm har god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturförvaltningens utvecklingsarbete som berör barn och unga omfattas av barnkonsekvensanalys. Barnchecklistor upprättas för att säkra barnets perspektiv. Genom Kulturskolans verksamhet El Sistema nås grupper i stadsdelar där deltagandet i ordinarie kulturskola hittills varit begränsat. El Sistema ska under året spridas till minst en ytterligare stadsdel i staden. Möjligheten att utveckla nya samarbetsformer med inspiration från El Sistema tillsammans med statliga institutioner så som Dramaten och Moderna Museet ska utredas.

Avdelningarnas enhetsmål utgår från Kultur i ögonhöjd med fokus på följande delmål:

1. Alla barn och unga i Stockholm har god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser.
2. Alla barn och unga i Stockholm har goda och likvärdiga möjligheter till eget skapande tillsammans med professionella vuxna och på egna villkor.
3. Barn och unga har inflytande över och delaktighet i sitt eget kulturliv
4. Barns och ungdomars behov beaktas vad gäller de fysiska miljöer där barn vistas
5. Staden stödjer ungas entreprenörskap inom kultur och media

Enhetsmålen tillsammans med aktiviteterna bildar avdelningens handlingsplan för Kultur i ögonhöjd 2017.

Förväntat resultat

- Barn och unga tar del av professionella kulturprogram som de tycker om.
- Barn och unga deltar i kulturaktiviteter som svarar mot deras intresse.
- Föräldrarna är nöjda med det kulturutbud som erbjuds deras barn i förskolan, skolan och på fritiden.
- Fler barn och unga i ytterstaden möter professionella kulturupplevelser.
- Fler barn och unga i ytterstaden deltar i eget skapande.
- Antal erbjudna elevplatser i Kulturskolan ökar.
- Totalt tillförs ca 400 nya elevplatser till Kulturskolans El Sistema.
- Andelen barn och unga 6-22 år som deltar i Kulturskolans verksamhet ökar. Andelen deltagande barn och unga av folkmängden i stadsdelarna Rinkeby, Tensta, Skärholmen, Hjorthagen, Rågsved, och Husby där deltagandet är lägst ökar till minst 9 procent i varje stadsdel.

Analys

Nöjdheten med de kulturupplevelser som barn och unga får ta del av i förskola och skola fortsätter att ha höga nivåer. Enligt förskoleenkäten har 13 av 14 stadsdelsförvaltningar ett ökat resultat på frågan "Jag upplever att förskolan ger mitt barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan".

Arbetet med kultur för barn och unga sker till stora delar inom samverkan med utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna genom Kulan. Utfallet på Kulanpremien till och med december 2017 är 107.000 besök, en ökning med 4 % jämfört med föregående år.

Utöver Kulan sker det strategiska arbetet främst genom förvaltningens kulturstöd. Redovisningen av beviljade kulturstöd visar att 25% av kulturstödet når barn upp till gymnasiet.

Arbetet med barns rättigheter i stadsutvecklingen, en samverkan mellan en rad förvaltningar, har resulterat i riktlinjer för integrerad barnkonsekvensanalys och dialog vilket kommer stärka barnrättsarbetet i staden.

Kulturskolan har genomfört flera aktiviteter som nått ut utanför verksamhetens undervisningslokaler.

Inom projektet Rum för skapande har en rad nya arenor kunnat testas för verksamheten; skolor, fritidsgårdar, kulturinstitutioner och andra kommunala anläggningar. Genom att skapa nya samarbeten, bredda utbudet och skapa nya arenor för deltagande har projekten lockat nya målgrupper till kulturskoleverksamheten.

Inom SSBs biblioteksverksamheter har det under året förts ett kontinuerligt samtal om uppdraget i Kultur i ögonhöjd och att verksamheten ska vara både *av*, *med* och *för* barn och unga. Inom SSB så har det under året genomförts mycket skapande verksamhet vilket gett barnen en ökad möjlighet att vara delaktiga tex i samband med eller i direkt anslutning till sagostunder och klassbesök. Även arbetet med utveckling av SSB:s äppelhyllor, det vill säga avdelning i biblioteksrummet som är speciellt inriktad på medier för barn och unga med funktionsnedsättning, är i hög grad ett delaktighetsarbete i samklang med Kultur i ögonhöjd.

Rinkeby bibliotek har haft filmvisningar på svenska med svensk text för ensamkommande

killar från Afghanistan.

Samarbetet med Stockholms förskolor är igång i alla enheter. Många enheter har jobbat utifrån den nya studiecirkeln om bilderböcker och barns eget skapande och berättande. Detta är ett verktyg för att förbättra bibliotekets stöd i det läspedagogiska arbetet. Biblioteket har haft ett långsiktigt mål att nå fler barn i förskolan, detta mål har nåtts då alla enheter har mycket verksamhet för just förskolegrupper.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Ökning av andel deltagare i Kulturskolan i stadsdelar där deltagandet är lågt					9 %		2017
Analys Måluppfyllelse att öka deltagandet i kulturskolans verksamheter till 9 % i prioriterade stadsdelar har uppfyllts inom målgruppen/stadsdelarna Rinkeby, Tensta, Skärholmen, Husby, Rågsved och Hjorthagen-Värtahamnen. Det totala deltagandet avser El Sistema, avgiftsbelagda terminskurser samt prova på verksamhet. En sammantagen procentsats kan inte visas på grund av indikatorns utformning.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utreda möjligheten att, med inspiration från El Systemas arbetssätt, tillsammans med professionella kulturutövare, utveckla nya pedagogiska samarbetsformer tillsammans med statliga institutioner.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kulturskolan har haft möten med sju institutioner under våren. Samtliga ser positivt på att inleda samarbete med kulturskolan i någon form. Utredningsuppdraget har mynnat ut i samarbeten med tre institutioner med start under nästa år: Nordiska museet, Tekniska museet och Naturhistoriska riksmuseet.			

Nämndmål:

Barn och unga i Kulturskolan upptäcker, utvecklar och uttrycker sin konstnärlighet och skapande förmåga tillsammans med andra.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Utbudet är en blandning av tradition och förnyelse inom de estetiska uttryckssätten och innebär en möjlighet för eleverna att utveckla sin skapande förmåga i möte med andra. Verksamheten utvecklas utifrån de önskemål som kommer fram i dialogen med målgruppen. Det finns förutsättningar inom respektive ämne att arbeta med fördjupning. Deltagande i kulturskoleverksamhet bidrar till utveckling av såväl konstnärliga som sociala förmågor i ett livslångt perspektiv.

Kulturskolans enhet El Sistema är en orkesterskola som bidrar till barns och ungdomars likvärdiga tillgång till konst och musik. Verksamheten är uppbyggd så att den ska fylla en kompensatorisk funktion i barns och ungdomars utveckling. Därför börjar det med obligatorisk förberedande musikundervisning i förskoleklass. Därefter sker instrumentalundervisning tre gånger i veckan, varav en är i orkesterform. Utöver detta får eleverna pedagogiska aktiviteter tillsammans med eller under ledning av professionella

musiker från kulturinstitutioner, t.ex. Berwaldhallen och Kungliga Operan. Eleverna bjuds även kontinuerligt till att ta del av föreställningar och repetitioner på dessa scener.

Förväntat resultat

- Eleverna utvecklar förmågan att skapa inom konstnärliga ämnen, är nöjda med verksamheten och har roligt tillsammans.
- Alla elever får tillfälle att visa upp vad man gör under läsåret.
- Eleverna kan påverka innehållet i undervisningen.
- El Sistemas orkesterskola gör tillgången till kulturupplevelser mer likvärdig genom att ge 1 600 barn och ungdomar i ytterstadsområden enkel och direkt tillgång till instrumentalundervisning och möten med professionella kulturinstitutioner.

Analys

Kulturskolans elever erbjuds att delta i föreställningar, utställningar, konserter eller uppspel varje läsår. Den utåtriktade verksamheten är en viktig del och elever har under året medverkat vid bland annat skolutvecklingskonferenserna, programmeringseventet Hackathon, UEFA Cupfinal, Kulturfestivalen samt kulturskolans luciaföreställning i Blå Hallen. Kulturskolan redovisar 1 358 antal arrangemang under året med ett uppskattat publikantal på 103 008.

El Sistema Stockholms elever har upplevt föreställningar i såväl Berwaldhallen som Kungliga Operan samt spelat tillsammans med musiker från dessa institutioner på deras scener. Under hösten har också ett omfattande samarbete med Sveriges Radio P2. Under tre månader har elever i Kista regelbundet deltagit i programmet Klassisk morgon, i syfte att fördjupa sig i den klassiska musiken.

Projektet Rum för skapande har genomfört satsningar i Rinkeby, Husby, Tensta, Akalla, Fagersjö, Rågsved, Östberga, Hässelby gård, Grimsta, Vällingby, Skärholmen samt Farsta.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel bokade elevplatser av erbjudna	97 %			94 %	95 %		2017
Analys Bokade elevplatser uppgick till 16 858 (det högsta antalet hittills), varav 16 280 avser terminskurser och 578 avser kortare kurser som t ex lov och sommarkurser.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen har deltagit i det stadsövergripande arbetet mot våldsbejakande extremism. Arbetet bygger på att samverka både inom staden och med andra aktörer för att förebygga och upptäcka våldsbejakande extremism eller tendenser till detta. Det har genomförts utbildningar företrädesvis inom kulturskolan som regelbundet träffar barn och

unga i verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare som gått utbildning om att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, som anser sig ha fått redskap för att upptäcka och samtala med barn om sin situation					75 %	Tas fram av nämnden	2017
Analys En utbildning har tagits fram men endast en liten del av personalen inom kulturskolan har hunnit genomgå utbildningen. Utbildningen fortsätter 2018.							

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Under 2017 arbetade många aktörer med att utveckla kulturaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning i och med en specialutlysning av kulturstöd. Biblioteken har utvecklat sina äppelhyllor, hyllor med media för och om barn och unga med funktionsnedsättning. Kulturförvaltningen har fått tilldelat kompetenshöjande medel från stadsledningskontoret för att planera och genomföra en utbildning för alla medarbetare i utåtriktad verksamhet 2017-2018.

Nämndmål:

Stockholmare och besökare har tillgång till och kan delta på lika villkor i kulturförvaltningens verksamheter.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturförvaltningens verksamheter prioriterar barn och unga med funktionsnedsättning.

Kulturförvaltningen är utifrån Stockholms stads program för delaktighet berörd av delmål:

1. Stockholmare och besökare kan förflytta sig, vistas i och använda Stockholms stads inne- och utemiljö.
2. Stockholmare och besökare kan få information och kommunicera utifrån sina förutsättningar
3. Stockholmare bemöts med kunskap och respekt och ska själva vara med och bestämma i frågor som gäller honom eller henne
5. Stockholmarens arbetsförmåga tas tillvara
7. Stockholmare ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamhet

Följande 10 aktiviteter har tagits fram inom delmålen utifrån programmet.

Delmål 1:

- Inventera tillgängligheten utifrån ”enkelt avhjälpna hinder”
- Åtgärda brister i tillgänglighet ”enkelt avhjälpna hinder”
- Utarbeta en tidsplan för åtgärder som är svåra/kostsamma att genomföra

Delmål 2:

- Utbilda/öka kunskapen om kommunikativ tillgänglighet
- Utvärdera informationens tillgänglighet och begriplighet

Delmål 3:

- Öka medarbetarnas kunskap om levnadsförhållanden för personer med olika typer av funktionsnedsättningar genom arbete med plan för lika rättigheter och möjligheter

Delmål 5:

- Säkerställ icke diskriminering vid anställningsrutiner genom arbete med kompetensbaserad rekrytering
- Ge utbildning/kunskaper till rekryterande funktioner beträffande attityder till arbetstagare med funktionsnedsättning

Delmål 7:

- Skapa tillgänglighet till kulturanläggningar och evenemang
- Inkludera barn/ungdomar med funktionsnedsättning i Kulturskolan.

Förväntat resultat

- Fler barn och unga med funktionsnedsättning deltar i för dem angelägna kulturaktiviteter.
- Fler personer med funktionsnedsättningar är delaktiga i ett angeläget kulturliv av hög kvalitet.

Analys

Under 2017 har extra många aktörer arbetat med att utveckla kulturaktiviteter för barn och unga med funktionsnedsättning i och med specialutlysningen av kulturstöd i december 2016.

Under året har totalt 550 besök med Kulanpremie gjorts av elever i särskolan, varav drygt 300 skedde inom ramen för en riktad Kulankampanj. Kampanjen inkluderade både föreställningar och fortutbildning för pedagoger. En utvärdering av Kulans utbud visar att endast 20 % av utbudet för barn och unga med funktionsnedsättning verkligen bokas. Nya projekt med stöd av kulturförvaltningen har gett ökad kunskap om vilken typ av kulturprogram som är angelägen för målgruppen. Tidplanen för utveckling av utbudet är framflyttad till 2018 för att resultatet av en kvalitativ studie som då genomförs med barn med funktionsnedsättning ska kunna vägas in. Fokus för 2018 är också att stärka befintliga aktörer som har ambition och kompetens för att arbeta med målgruppen.

Finansiering från Statens kulturråd har möjliggjort en särskild satsning på resurscentret under året genom projektet Rum för skapande. Då upptagningsområdet är stort i Stockholm med särskolor i flera stadsdelar erbjuder kulturskolan fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning att ta del av kulturskolans utbud. Målet i projektet är att marknadsföra resurscentret samt att utöka med ytterligare deltagarplatser.

I och med projektet har resurscentret fått möjlighet att gå ut till särskolor och gymnasier med konstnärlig verksamhet för att kunna möta upp alla de som inte nås av fritidsaktiviteter.

Projektet har under året nått 116 deltagare genom gratisworkshops i skolor samt 156 prova-på tillfällen i samarbete med idrottsförvaltning och skolor. I grund- och gymnasiesärskolor är det en upptagning av cirka 20 % med barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

SSB har genomgående en god tillgänglighetsanpassad miljö, men där riktade åtgärder och insatser görs löpande för att förbättra den fysiska miljön ytterligare. SSB har under året inventerat samtliga bibliotek utifrån tillgång till hörselslingor och rapporterat detta upp till nämnd. Ett arbete har även inletts kring att förbättra informationen kring bibliotekens tillgänglighet på stadens jämförservice i syfte att underlätta för stockholmare med funktionsnedsättning att hitta lämpligt bibliotek.

Den prioritering som skett vad gäller inköp av medier till äppelhyllorna har fallit väl ut och de allra flesta biblioteken har beställt av de medier som inköpsgruppen köpt in.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Skapa utbildning i inkluderande bemötande	2017-01-01	2017-12-31	Avvikelse
Analys Utbildning har skjutits på/bakats in i satsning på de insatser som följt av #metoo rörelsen men även det arbete som pågår kring trygghet och säkerhet på biblioteken			
 Vidareutbilda kommunikatörer i inkluderande kommunikation	2017-01-01	2017-12-31	Avvikelse
Analys Förvaltningens kommunikatörer har gått vidareutbildning i inkluderande kommunikation.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Kulturnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom att aktivt verka för att besökare och deltagare upplever att de har inflytande och att de kan delta i och påverka verksamheterna. Alla verksamheter genomför regelbundna undersökningar som syftar till att utveckla och ge möjlighet till delaktighet i målgrupperna. Dialoger genomförs med det lokala kultur- och föreningslivet bland annat bland unga tjejer i Skärholmen, medborgardialog genomförs genom LUP-arbetet, i stadsutvecklingsprojektet Fokus Skärholmen har 200 personer intervjuats i Vårberg och Skärholmen. En kartläggning har gjorts över vilka undersökningar och dialoger som förvaltningen genomfört mot målgrupperna. Staden i ögonhöjd utarbetade riktlinjer för integrerad barnkonsekvensanalys och dialog. I processen att färdigställa dessa riktlinjer inväntas programmet för barns lika rättigheter och möjligheter, hbtq-programmet och program för ett jämställt Stockholm.

Nämndmål:

Stockholmarna upplever att Stockholms kultur är socialt hållbar genom delaktighet, inflytande och medborgardialog.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Hållbarhetskommisionens rapport beskriver ett delat Stockholm och de insatser som behöver genomföras för att minska skillnader mellan stadsdelar och stadsdelsnämndsområden. Stadens arbete med att utjämna skillnader i människors tillgång till kultur är betydande i detta arbete. Alla stockholmare ska ha tillgång till stadens kulturliv.

I medskapande dialoger bör medborgarna involveras i hela processen för att den ska bli så inkluderande och jämlik som möjligt. Genom att ta del av människors liv och vardag får vi kunskap om hur verksamhet kan anpassas och vad som gör det svårare respektive lättare att vara delaktig eller göra ett besök.

Förväntat resultat

- Genom dialog, medskapande och inflytande har kunskap inhämtats som underlag för att skapa verksamheternas utbud, kommunikation eller pedagogik.
- Kartlägga, utbilda och skapa metoder för hur kultur kan utjämna skillnader.

Analys

En årlig plan har tagits fram över vilka externa undersökningar som kulturstrategiska staben genomför mot målgrupperna. För ökad delaktighet i beslutsfattande innehåller Översiktsplanens inriktning kulturunderlag som skapar en utvecklad dialog om hur kulturen tar plats när Stockholm växer. Stabens samverkan, Staden i ögonhöjd, utarbetar riktlinjer för integrerad barnkonsekvensanalys och dialog. I processen att färdigställa dessa riktlinjer inväntar vi barnombudsmannens program.

Koordinatorer för lokala utvecklingsprogram bistod stadsdelsförvaltningarnas arbete. Medborgardialoger genomfördes med det lokala kultur- och föreningslivet, bl.a. bland unga tjejer i Skärholmen.

Lokala utvecklingsprogram: fyra tematiska områden där kulturförvaltningens samverkan fokuserade på barn och ungas livsvillkor;

1. Alla elever ska vara godkända i all ämnen i åk 9 och slutföra sina gymnasiestudier.
2. Alla verksamheter för barn och unga samverkar med vårdnadshavare utifrån gemensamt engagemang, ansvar och delaktighet.
3. Fler barn inskrivna i förskola.
4. Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till en jämställd fritid innehållande kultur och idrott.

Dialog/samverkan har fungerat bra i arbetsgrupp och styrgrupp. Tydlig struktur och god dialog med LUP-ansvarig i respektive stadsdel samt respektive ordförande i grupperna. Stadsdelarna har genomfört en utbildningsdag för nyckelpersoner kring LUP-arbetet där samverkan med övriga förvaltningar lyfts.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

● Uppfylls helt

Analys

Alla invånare har rätt till en bra välfärd och skattemedel ska användas till just den verksamhet de är avsedda för. Stockholms stad som kommun lyder under kommunallagen och lagen om offentlig upphandling. Det säkerställer att förvaltningen på ett kostnadseffektivt sätt hanterar frågor om inköp. Genom systematiserad upphandling kan staden påverka inköp och leverantörer mot en hållbar utveckling. I början av året infördes modulen "effektivt inköp" som effektiviserar och gör det lättare att göra rätt avseende avtalstrohet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %				100 %	80%	2017
Analys							
Indikatorn redovisar andel upphandlingar över 1,8 mnkr. Kulturförvaltningen har inte haft någon upphandling överstigande 1,8 mnkr under 2017 så det redovisade resultatet är 0.							

Nämndmål:

Upphandlingar genomförs med ett hållbarhetsperspektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kulturförvaltningen har en upphandlings- och inköpssamordnare. Samordnaren är förvaltningens övergripande resurs och kontaktperson internt och externt samt sakkunnig beträffande upphandlings- och inköpsfrågor och avtal. I ansvarsområdet ingår att samordna inköpsaktiviteter inom förvaltningens och att fungera som en specialistresurs för verksamheten. Samordnaren bevakar upphandlingsområdet, sprider relevant information och tar initiativ till kompetensutveckling för att bidra till ett effektivt upphandlingsarbete inom kulturförvaltningen. Upphandlings- och inköpssamordnaren driver utveckling av interna rutiner och arbetssätt, samordnar och följer upp förvaltningens övergripande upphandlingsarbete samt ger beslutsstöd till chefer.

Förväntat resultat

- Lokala rutiner för kulturförvaltningens upphandlingar är anpassade utifrån stadens program.
- Rutiner för avtalsuppföljning är dokumenterade för alla verksamheter
- En lokal inköpsprocess/ organisation är förankrad.

Analys

Förvaltningen följer stadens program för upphandling och inköp för att kunna utveckla och ställa relevanta krav i samband med upphandlingar. Förvaltningen ser även över krav i upphandlingar i syfte att bidra till en bättre hållbarhet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Anpassade rutiner	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Projekt Effektivt inköp	2016-01-01	2017-02-28	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Kulturnämndens budget 2017 innehöll både satsningar och effektiviseringar. Satsningar med 23,8 mnkr samt en justering av intäkter för Evenemangsplats Kungsträdgården med 1,1 mnkr i lägre intäktskrav. En minskning med 0,5 mnkr för förberedelse av Fogelströmåret ingick också. I budgeten ingick också ett generellt effektiviseringskrav på 9,8 mnkr. Nettotillskottet för 2017 uppgick därmed till 14,6 mnkr.

Driftverksamhet (Mnkr)	Bokslut 2016	Justerad VP 2017	Prognos T2/2017	Bokslut 2017	Avvikelse mot VP
Kostnader	1 048,7	1 026,9	1 026,9	1 040,3	13,9
Intäkter	-165,0	-130,8	-130,8	-144,7	-13,4
NETTO	883,7	896,1	896,1	895,6	0,5
<i>Varav kapitalkostnader</i>	<i>12,8</i>	<i>11,7</i>	<i>11,7</i>	<i>11,8</i>	<i>-0,1</i>

Kulturförvaltningen redovisar i bokslutet 2017 ett nettoöverskott på 0,5 mnkr för driftkostnaderna.

Kostnader och intäkter avviker med 13,9 mnkr respektive -13,4 mnkr jämfört med justerad VP. Både kostnader och intäkter visar på ett högre utfall än budget. Förvaltningen har begärt och fått beviljat omslutningsförändringar med totalt 30,9 mnkr för gestaltningsprojekt (14,8), nyårsfirande (2,3), statsbidrag (8,0), hyresintäkter (1,9), kravavgifter samt AMS och ungdomsanställningar (3,9). I bokslutet konstateras att omslutningen med intäkter och kostnader ökat ytterligare för gestaltningsprojekt med 9,5 mnkr samt försäljning av verksamhet vid Stockholms stadsbibliotek och Evenemangsavdelningen resterande del upp till 13,4.

Mnkr netto	Bokslut 2016	Justerad VP 2017	Prognos T2/2017	Bokslut 2017	Varav kapitalkostnader	Avvikelse mot VP
Förvaltningsgemensamt	19,2	22,13	21,73	19,54		2,59
Förvaltningsledning/staber	28,7	28,95	28,95	26,46	0,12	2,49
Evenemangsavdelningen	34,4	30,39	30,79	32,35	0,86	-1,96
Kulturstrategiska staben	226,9	227,89	227,89	227,89		0,00
<i>Varav stödformer</i>	<i>212,6</i>	<i>208,10</i>	<i>208,1</i>	<i>209,60</i>		<i>-1,50</i>
Liljevalchskonsthall/ Stockholm konst	27,4	29,34	29,34	28,48	1,15	0,86
Kulturskolan	166,5	174,85	174,85	175,85	1,56	-1,00
Stadsbiblioteket	309,9	314,62	314,62	316,02	6,70	-1,40
<i>varav Bibliotek i rörelse</i>	<i>13,2</i>	<i>13,30</i>	<i>10,80</i>	<i>9,87</i>	<i>6,45</i>	<i>3,43</i>
Stadsmuseet	70,5	67,93	67,93	68,97	1,41	-1,04
SUMMA	883,7	896,1	896,1	895,6	11,8	0,54

Förvaltningsledning/förvaltningsgemensamt och staber visar ett överskott med 5 mnkr. Överskottet beror på att budget för utredningar och konsultstöd som kan variera under åren, inte fullt utnyttjats. En försiktighet har också hållits för att kunna göra omprioriteringar om någon avdelning behövt stöd. Under hösten medgavs Evenemangsavdelningen att öka sina kostnader för i första hand säkerhetsåtgärder.

Evenemangsavdelningen visar ett underskott på ca 2 mnkr. Största delen av kostnaderna var planerade utifrån avdelningens behov av ytterligare insatser kring säkerhet och trygghet förutom de 1,5 mnkr som tillfördes i budget 2017. Terrorattacken i april föranledde ett antal förändringar och krav på säkerheten och den verksamhet som avdelningen bedriver. Både på festivalerna och i Kungsträdgården gjordes ett stort antal insatser kring säkerhet och trygghet. Personalresurser ökades tillfälligt och nödvändig infrastruktur iordningställdes. Exempel på dessa är gatuavspärningar, fiber och el till kameraövervakning. Bevakningen av Kungsträdgården har intensifierats och har också gett goda resultat. Underskottet balanseras inom förvaltningsledningen.

Kulturstrategiska staben redovisar inga avvikelser från budget. Ett överskott inom personal- och konsultkostnader har möjliggjort att ett ökat stöd betalats ut med 1,5 mnkr.

Kulturskolans resultat vid årets slut uppgår till minus 1 mnkr. Avvikelsen består av 0,8 miljoner lägre intäkter än budgeterat och 0,2 miljoner i högre kostnader. De lägre intäkterna beror framförallt på lägre kursintäkter, 1 mnkr lägre än budget. 0,3 mnkr i ökade intäkter återfinns på investeringssidan för att täcka in investeringar inom ramen för Rum för skapande. På kostnadssidan ligger hyror samt lokalkostnader över budgeten med 1,9 mnkr. Övriga kostnader ligger 1,1 lägre än budget och detsamma gäller för personalkostnaderna.

Bidraget från Statens kulturråd har gett verksamheten möjlighet att möta fler barn och unga, men har också medfört en omfördelning och omprioritering av personalresurser från ordinarie verksamhet. För satsningarna i budget på 7 mnkr har arbete pågått för att nå grupper som är underrepresenterade i verksamheten. Många satsningar har genomförts utöver projektet Rum för skapande.

Under året har verksamheten avslutat förberedelse av nyetablering och utökning av verksamheten. Genom budgettillskottet på 3 mnkr etablerades El Sistema Stockholms verksamhet i Farsta med 200 elever. Verksamheten utökades även i Skärholmen genom att undervisning startade på Söderholmsskolan i Vårberg. Dessutom utökades antalet elever i Kista. Detta gav ett tillskott på 200 elever.

Liljevalchs/Stockholm konsts årsutfall visar ett överskott på 0,86 mnkr. Överskottet beror till största delen på lägre personalkostnader än budgeterat. Under året har Stockholm konst fakturerat 24,3 mnkr för kostnader i samband med stadens olika gestaltningsprojekt vilket kan jämföras med 2016 då motsvarande belopp uppgick till 19,7 mnkr. Antalet gestaltningsprojekt har varit omfattande med 120 pågående projekt. Den extra miljon som Liljevalchs/Stockholm konst tillfördes 2017 har gått till tre muralmålningar, ett konstmusikprojekt i ytterstaden, samt två konstfilmvisningar på offentlig plats, Beridarplan invid Brunkebergstorg.

Stadsmuseiavdelningen gör ett resultat som är något sämre än avdelningens årsbudget, en avvikelse på minus 1,0 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader kopplat till verksamhetsförändringar under året. Stora delar av verksamheten flyttade från tillfälliga evakueringslokaler till Magasin 5 där en del större ingrepp har gjorts för att anpassa lokalerna

till nya arbetsplatser. Verksamhetsförändringar kommer ha positiv ekonomisk effekt längre fram.

Intäkterna jämfört med föregående år är sammantaget 4,7 mnkr högre vilket hänförs till tre orsaker. Dels har ett antal fleråriga projekt avslutats vilket ökade intäkterna med närmare 2,2 mnkr, dels har faktureringen ökat med 1 mnkr kopplat till uppdragstagare, dels har försäljningen i Skogskyrkogården och större statliga bidrag höjt intäktsnivån.

I budget 2017 tillfördes avdelningen 1,4 mnkr för Fogelströmåret som har upparbetats i sin helhet. Medlen har använts till att berätta om Fogelströms livsverk utöver hans författarskap, lockat unga att utforska staden och språket med avstamp i Fogelström, tillgängliggjort Fogelström för alla Stockholmare samt för att nå nyanlända och de som ännu ej talar flytande svenska.

Stockholms stadsbiblioteks resultat landar på ett underskott om 1,4 mnkr. Underskottet beror främst på en avbetalning av en tidigare hyresgästanpassning för Högdalens bibliotek om 5,3 mnkr samt en justering av avtalskostnader rörande ett av bibliotekets större verksamhetsavtal. Budgeten för strukturmedel har inte förbrukas i sin helhet för att balansera det överdrag i driftsbudgeten som avbetalningen av hyresskulden innebar. Resterande del av underskottet klarades inom förvaltningens samlade budget. 2017 fick Stockholm stadsbibliotek en riktad satsning på biblioteksverksamhet om 7 mnkr. Satsningen har resulterat i vidareutveckling av det digitala biblioteket och då särskilt Bibblix men också riktats till utvecklingsarbete att göra böcker och läsande tillgängligt för fler i form av det rörliga biblioteket. Även en särskild satsning på sommaröppet i ytterstaden har genomförts. Strukturmedlen lämnar ett överskott till ovan redovisade kostnader. Intäkterna landar på 43,8 mnkr vilket är 3,4 mnkr över budget. Avvikelsen beror främst på stöd till ungdomsanställningar och arbetsmarknadsstöd samt bidrag inom Regionbiblioteket..

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnads- och intäktslag (Mnkr)	Bokslut 2015	Bokslut 2016	Bokslut 2017	Förändring mot 2016	Förändring i %
31, 361 Verksamhetsintäkter (försäljning/avgifter)	-52,1	-87,9	-54,4	-33,5	-38 %
34, 35, 360 Övriga (hyror, bidrag, uppdrag)	-75,6	-77,1	-90,4	13,3	17 %
Summa intäkter	-127,6	-165,0	-144,8	-20,2	-12%
50 Personal	446,4	463,9	476,6	12,7	3 %
52 Lokaler	141,8	146,5	146,7	0,2	0 %
53 Bidrag	190,1	210,7	205,6	-5,1	-2 %
5X Övrigt (bl a köp av verksamhet, media)	207,6	227,6	211,4	-16,2	-7 %
Summa kostnader	985,9	1 048,7	1 040,3	-8,4	-1 %
Varav kapitalkostnader	10,3	12,8	11,8	-1,0	-8 %
NETTO	858,2	883,7	895,6	11,9	1 %

Sammantaget har intäkterna minskat med 20,2 mnkr. Verksamhetsintäkterna har minskat med 38 % eller 33,5 mnkr. Evenemangsavdelningen hade intäkter på 32,9 mnkr kopplat till Eurovision-arrangemanget 2016 vilket förklarar den stora minskningen. Övriga intäkter har

ökat. Försäljningen vid Stockholm konst för gestaltningsprojekt har ökat med drygt 4 mnkr. Vid Stadsmuseiavdelningen är intäkterna 4,7 mnkr högre vilket hänförs till tre orsaker, fleråriga projekt har avslutats och fakturerats, uppdragstagare har ökat och statliga bidrag ökat.

Bidragen inom kulturstöd har minskat med totalt 4,0 mnkr. Minskningen beror på att statliga bidraget på 4,0 mnkr för nyanlända utgick 2017. Landstingsbidraget på 4,7 mnkr för Internationella biblioteket utgick 2017. Bidragen har också ökat. Kulturskolan erhöll ett statsbidrag på 8 mnkr.

Verksamhetskostnaderna har minskat med 8,4 mnkr. Kostnaderna för Eurovision 2016 uppgick till 31,1 mnkr vilket innebär att kostnaderna ökat med 22,7 mnkr bortsett från Eurovision.

Personalkostnaderna har ökat med 13,6 mnkr (3 %). Löneöversynsförhandlingarna gav i genomsnitt ökade personalkostnader med 2,24 % från och med 1 april (motsvarande 1,73 % på helår). Personalförändringar som skett under året är att antalet tillsvidareanställda minskat och antalet tidsbegränsade ökat. Störst ökning av personalkostnaderna har skett vid kulturskolan som ökat andelen tidsbegränsade anställningar på grund av satsningarna inom verksamheten med Kulturrådsbidrag. Även ökningen av El Sistema har gett ökade personalkostnader.

Investeringar

Investeringar (Mnkr netto)	Bokslut 2016	Justerad VP 2017	Utfall T2	Prognos T2	Bokslut 2017	Avvikelse mot VP
Maskiner och inventarier						
Liljevalchs/Stockholm konst inköp av konst	0,8	0,6	0,0	0,6	0,1	0,5
Vård av fontän och skulpturer	0,7	0,7	0,2	0,7	0,3	0,4
Liljevalchs maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	-2,5
Kulturskolan maskiner och inventarier	1,8	2,9	0,6	2,9	3,0	-0,1
Stockholms stadsbibliotek maskiner och inventarier	0,0	1,1	0,0	1,2	0,0	1,1
Stadsmuseet maskiner och inventarier	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Energieffektiviseringar kulturskolan och SSB	2,6	1,0	0,2	1,0	0,6	0,4
Summa Maskiner och inventarier	6,3	6,3	1,0	6,4	6,5	-0,2
Strukturmedel/Bibliotek i rörelse	6,5	4,4	1,1	3,0	4,1	0,3
Ombyggnad och basutställning Stadsmuseet	1,1	13,4	0,9	1,5	1,7	11,7
Planering byggprojekt utökad budget	0,0	4,5	0,6	2,6	3,1	1,4
TOTALT	13,9	28,6	3,6	13,5	15,3	13,2

Den totala investeringsbudgeten lämnar ett överskott på 13,3 mnkr.

Kulturförvaltningen har i justerad budget för 2017 tilldelats en sammanlagd investeringsram

om 28,6 mnkr. Långsiktig investeringsplan utgör 6,3 mnkr som fördelats på avdelningarna. Förbrukningen var låg per sista augusti men ett flertal upphandlingar var genomförda och beställningar lämnade. Inför återflytten till Liljevalchs konsthall och inför några mindre utställningar i november/december gjordes omprioriteringar av investeringsmedel för inköp av bl a klädska till allmänheten samt byte av en utdömd spånsug i verkstaden. Omprioriteringarna bestod i att kostnaderna för ett inköp av sorteringsverk vid Stockholms stadsbibliotek på ca 1,1 mnkr klarades inom ramen för strukturmedel och därutöver iakttogs försiktighet i beställningar inom konstinköp, skulpturvård och energieffektiviseringar.

I tertialrapport 1 och 2 prognostiserade förvaltningen att medlen för renovering och basutställning av Stadsmuseet/Slussen inte skulle komma att förbrukas fullt ut under 2017. Investeringarna i Södra Stadshusets inredning försköts framåt på grund av att byggprojektet och därmed tillträdet var försenat. De stora upphandlingarna av snickeri, möbler, ljus och AV-utrustning avropades under hösten 2017 men levereras först 2018. Prognosen i T2 var att kostnader på 2,6 mnkr skulle upparbetas 2017 men några mindre investeringar som sköts upp medförde ett utfall på 1,7 mnkr och ett överskott på investeringsmedel med 11,7 mnkr.

Extra investeringsmedel 2017 för planering av byggprojekten vid Asplundhuset och Medborgarhuset lämnar ett överskott på ca 1,4 mnkr beroende på förseningar i beslut avseende Medborgarhuset.

Inom strukturmedlen konstateras ett överskott på 0,3 mnkr. Vilket bl a beror på en försenad upphandling av kassasystem. Förvaltningen avser att genomföra en gemensam upphandling med andra förvaltningar.

Sammantaget lämnar investeringsmedlen ett överskott på 13,2 mnkr.

Utöver ordinarie investeringsbudget har kulturskolan köpt instrument för 0,3 mnkr inom ramen för bidragsmedel från Statens Kulturråd.

Ombudgeteringar

Total investeringsram för basutställning och ombyggnation vid Stockholms stadsmuseum uppgår till 27,0 mnkr. 4,1 mnkr är hittills förbrukade under 2015-2017. Då återstår 22,9 mnkr. I KF-budget 2018 uppgår budgeten till 20,0 mnkr. 2,9 mnkr saknas upp till 22,9 mnkr.

Förvaltningen begär att 2,9 mnkr av de 11,7 mnkr som inte förbrukats under 2017, ombudgeteras till 2018.

Ej förbrukade medel för planering av Medborgarhuset och Asplundhuset begärs ombudgeterade med 1,4 mnkr.

Analys av balansräkning

Balansräkning (Mnkr)	IB 2017	2017-12-31	Förändring
Anläggningstillgångar	56,2	60,2	-4,0
Omsättningstillgångar	169,6	181,4	-11,8
Summa tillgångar	225,8	241,6	-15,8
Eget kapital	-134,7	-119,6	15,1
Långfristiga skulder	-0,0	-0,07	0,07
Kortfristiga skulder	-91,1	-121,9	30,8
Summa skulder	-225,8	-241,6	15,8
SUMMA	0	0	0

Förvaltningen har gjort nödvändiga avstämningar och periodiseringar och i övrigt följt givna anvisningar för bokslutsarbetet för att kunna ge en rättvisande bild av bokslut per 2017-12-31. Reglerna för periodiseringar är att det ska röra sig om väsentliga belopp på över 100 tkr.

Under året har förvaltningens anläggningstillgångar ökat med 4,1 mnkr. Förändringen består av årets investeringar på 15,6 mnkr minus årets avskrivningar på 11,5 mnkr.

Omsättningstillgångarna har ökat totalt med 11,8 mnkr jämfört med utgående balans 2017.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 11,4 mnkr. Förutbetalda kostnader har ökat med 9,3 mnkr främst beroende på ökade verksamhetsbidrag. Upplupna intäkter har ökat med 2,0 mnkr. Ökningen beror främst på upparbetad men en ej fakturerad intäkt på 1,9 mnkr som avser nyårsfirandet 2017. Kundfordringarna har ökat med 0,5 mnkr. Ökningen beror främst på fakturor av engångskaraktär. Av kundfordringarna redovisar förvaltningen osäkra fordringar på 0,2 mnkr vilket är en minskning med 0,3 mnkr mot bokslut 2016.

Kortfristiga skulder har ökat totalt med 30,7 mnkr. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 7,9 mnkr. Förutbetalda intäkter för pågående externa projekt har minskat med 7,8 mnkr främst beroende på minskning av bidrag från Kulturrådet.

Övrigt

Stadsbiblioteket/Asplundhuset

Fortsatt arbete pågår med underlag för ett genomförandebeslut i samverkan med fastighetskontoret. Den 3 april 2017 beslutade kommunfullmäktige om ett reviderat inriktningsbeslut för att ge möjlighet till fortsatt planering av två alternativ - ombyggnad, renovering och utveckling samt endast renovering. Syftet är att säkerställa investeringsbudgeten.

Utifrån ett verksamhetsperspektiv är det angeläget att Stadsbiblioteket och Internationella biblioteket ska integreras till ett bibliotek som speglar och möter det mångkulturella och mångspråkiga Stockholm samt att barnavdelningen ges betydligt större utrymme.

Kostnadskalkyl för de olika renoverings-/upprustningsalternativen är under framtagande på uppdrag av fastighetskontoret. Underlag för genomförandebeslut föreligger i kulturnämnden tidigast i april 2018.

Medborgarhuset

Kostnaderna för ombyggnad av Medborgarhuset har ökat och ett reviderat genomförandebeslut har tagits av kommunfullmäktige i december 2017. Förutom kostnadsökning försenas projektet ett år och inflyttning beräknas nu ske sommaren 2020. För att begränsa kulturnämndens hyreskostnadsökning har ytorna för kulturskolan begränsats i Medborgarhuset jämfört med tidigare ombyggnadsförslag – teaterverksamhet prioriteras. Förslag till utformning och lokalisering av bibliotekets lokaler överensstämmer med tidigare beslut.

Stadsmuseet

Renovering av Stadsmuseet pågår men färdigställandedatum är försenat med minst två månader. Inflyttning i de ombyggda lokalerna förväntas därför först kunna ske i mars 2018. Detta medför att utställningarna, som då ska produceras, kan öppnas i sin helhet för besökare i november 2018.

Fastighetskontoret har meddelat att prognosen avseende kostnaderna överstiger budget med minst 15 mnkr. Detta medför att den tidigare meddelade hyreskostnadsökningen om 8 mnkr kommer att överskridas.

Liljevalchs

Kommunfullmäktige beslutade den 3 april 2017 om ett reviderat genomförandebeslut som medför att kostnaderna för projektet inte får överstiga 395 mnkr. De totala hyreskostnadsökningarna för kulturnämnden uppgår enligt besked från fastighetskontoret till 14,4 mnkr.

Grundförstärkning av de befintliga lokalerna färdigställdes under hösten 2017 och de publika utställningarna öppnades i november. Första spadtaget för tillbyggnaden togs 23 augusti 2017 och hela byggprojektet planeras vara slutfört under våren 2020.

Lokala kulturhus

Riktlinjer för ekonomiskt stöd till utveckling av lokala kulturhus har tagits fram och kulturförvaltningen genomförde en utlysning om stöd till utveckling av lokala kulturhus. Utlysningen riktades till sju prioriterade stadsdelsförvaltningar: Farsta, Skärholmen, Skarpnäck, Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Enskede-Årsta-Vantör. Två ansökningar inkom den 2017-06-27 som var sista ansökningsdatum. Kulturförvaltningen bedömde att ansökningarna behövde kompletteras.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning ansökte om att tillsammans med den ideella föreningen Demos etablera en medborgardriven mötesplats i Skarpnäcks kulturhus. Kulturförvaltningen har bidragit ekonomiskt till en kartläggning av det lokala kulturlivet i Östberga och önskvärda förutsättningar i såväl lokaler och inventarier som i aktiviteter. I Farsta har kulturförvaltningen samarbetat med stadsdelsförvaltningen genom en utvecklingsinsats för att stärka det lokala kulturlivet. Insatserna har bestått i processledning och utveckling av digitala kommunikationsinsatser.

Av två miljoner kronor avsedda för samverkan med stadsdelarna kring lokala kulturhus har 0,84 mnkr fördelats till Enskede – Årsta - Vantör 0,3 mnkr, Farsta 0,35 mnkr och Skarpnäck 0,19 mnkr. Antalet intresseanmälningar från stadsdelarna understeg förväntad nivå.

Synpunkter och klagomål

Kulturstrategiska staben

Ateljékön: Under perioden har det inkommit ett 30-tal synpunkter och även fem klagomål angående tilldelning av ny kötid. I samtliga fall handlar det om att personen inte har uppdaterat sin kötid tillräckligt frekvent och därmed tilldelats ny kötid i enlighet med riktlinjerna. Samtliga synpunkter besvarades med hänvisning till gällande riktlinjer. Köande måste själv förnya sin köplats vart tredje år för att behålla plats i kön.

Kulturskolan

Totalt har 305 klagomål och synpunkter inkommit till kulturskolan. En ny rutinbeskrivning för avdelningens hantering av synpunkter och klagomål har beslutats under våren och implementerats inom avdelningen under året med gott resultat. Avdelningen kan konstatera att inkomna ärenden hanteras utan fördröjning inom samtliga enheter. Merparten av inkomna ärenden handlar om att kulturskolan efterfrågas på olika delar i staden och att det inte finns lediga platser på olika kurser. En annan synpunkt handlar om e-tjänsten, där frågor uppstått kring bokningsförfarandet och kursläpp.

Avgifter/fakturaärenden: 89 st

Bemötande: 47 st

Information: 34 st

Lokaler/säkerhet: 15 st

Verksamhet/utbud/öppethållande/aktivitet: 77 st

Teknik: 41 st

Tillgänglighet (funktionshinder): 2 st

Stockholms stadsbibliotek

På Stockholms stadsbiblioteks 40-tal bibliotek pågår en ständig dialog för att erbjuda en angelägen och attraktiv verksamhet. Möten, samtal och dialog sker dagligen i tusentals möten mellan bibliotekens medarbetare och de som besöker och använder de olika biblioteken. En viktig del i att erbjuda en bred flora av medier som stockholmarna är intresserade av är att köpa in på direkta inköpsförslag, där en majoritet blir inköpta.

Utöver inköpsförslagen har 474 synpunkter registrerats under 2017. Under 2016 hade 571 synpunkter registrerats. Nedgången indikerar att biblioteken behöver säkerställa sina synpunktsrutiner. Synpunkterna kan vara positiva eller negativa och antalet synpunkter är fördelade enligt följande rubriker och cirka procentsatser. Inom parentes är 2016 helårs procentsats:

- Avgifter: 9 % (6 %)
- Bemötande: 2 % (4 %)
- Information: 3 % (4 %)
- Lokaler: 9 % (6 %)
- Specifik händelse: 8 % (1 %)
- Teknik: 16 % (16 %)
- Tillgänglighet: 5 % (4 %)
- Verksamhet öppettider: 45 % (56 %)
- Övrigt: 3 % (3 %)

Varje synpunkt som inte är anonym hanteras och besvaras vid den aktuella enheten. En genomgång av de kommentarer och synpunkter visar ett starkt engagemang för bibliotekens verksamhet med inte sällan idéer på konkreta förbättringsförslag såsom medborgarsoffor, ett koncept som provades under året på Kulturfestivalen. När det gäller kategorin *avgifter* så inkommer det fortfarande klagomål kring införandet av kontantlös betalning på vissa av SSBs bibliotek. Rörande *specifika händelse* har flertalet stockholmare inkommit med synpunkter på att SSB slutat prenumerera på vissa tidningar samt börjat prenumerera på andra. Det har även inkommit synpunkter på böcker i bibliotekets utbud samt programverksamhet som ägt rum på biblioteket. Under kategorin *Tillgänglighet* lyfts synpunkter kring tydligare skyltning till vissa bibliotek.

Barn upplever sitt biblioteksbesök som positivt

Den speciella synpunktshandlingen för barn är särskilt viktigt för att fånga barnens egna synpunkter och för att på så sätt få dem att känna sig delaktiga i biblioteksverksamheten. Under 2017 har 1 380 stycken synpunkter inkommit från barn kring bibliotekens verksamhet.

Förslag/önskemål/idéer

- 360 förslag

Beröm

- På beståndet: 179
- På lokalen: 210
- På personalen: 48
- På servicen: 57
- Övrigt: 223

Klagomål

- På lokalen: 137
- På beståndet: 184
- På personalen: 12
- På servicen: 19
- Övrigt: 71

Antal inkomna inköpsförslag var 1 046 stycken.